

Samsun Tarımında Yeni Ufkular

SAMTİM

Eylül 2019

Sayı : 66

ISSN : 1305-7588

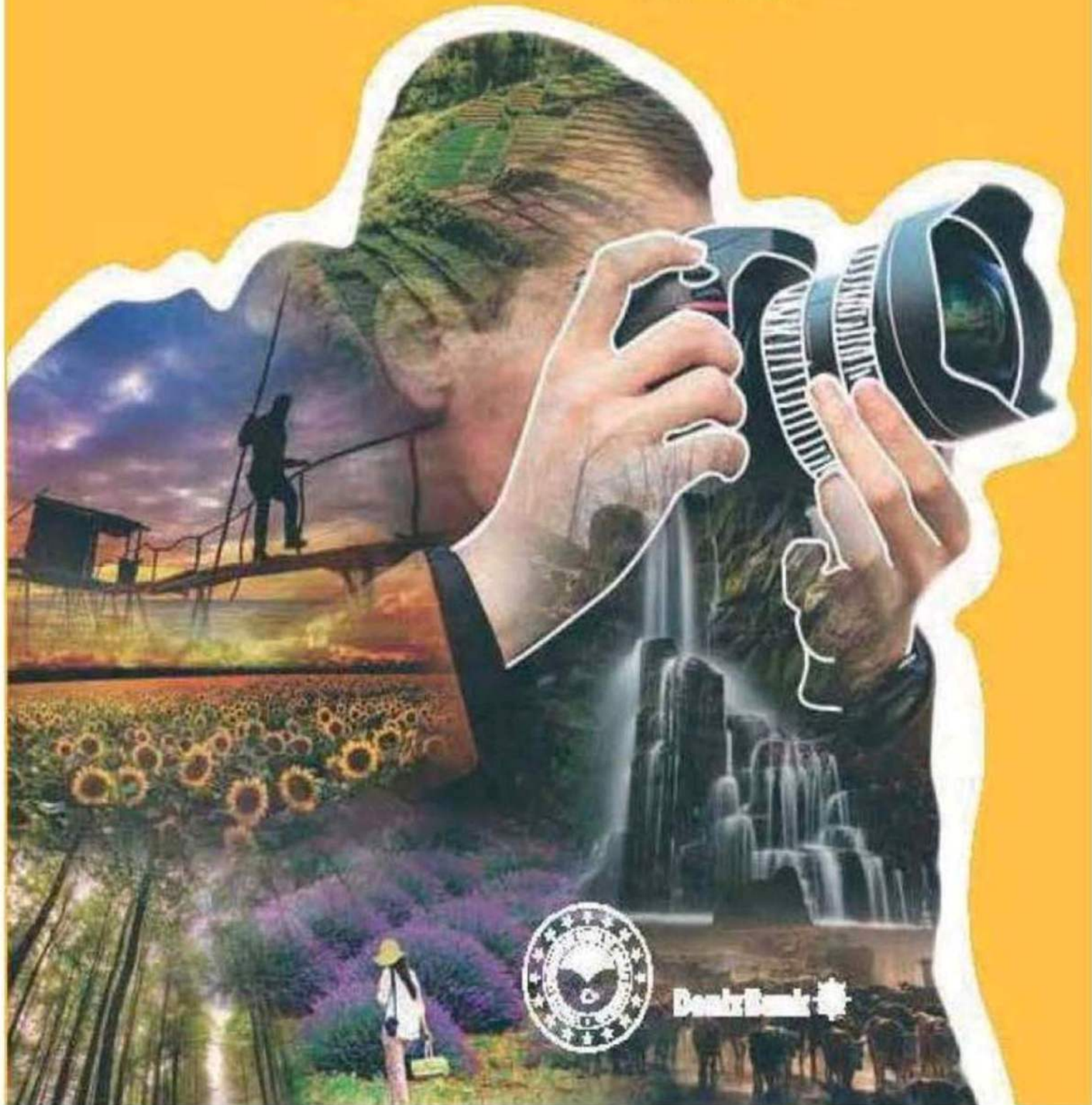
- * SAMSUN'DA KENEVİR BULUŞMASI
- * RAKAMLARLA SAMSUN TARIMI
- * FINDIK'TA AFLATOKSİN
- * ARICILIĞIN TEMEL PRENSİPLERİ

TARIM VE İNSAN FOTOĞRAF YARIŞMASI

SON BAŞVURU TARİHİ : 30.09.2019

www.dnrtarim.gov.tr

DenizBank

Samsun İl Tarım ve Orman
Müdürlüğü Adına
SAHİBİ

Bayram AY
İl Müdürü Vekili

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Erol BAŞ

YAYIN KURULU
Erol BAŞ
Lale BAYKAL
İcabi ÇAĞAN
Mustafa Ensar YILMAZ
Hasan Gürkan FERENDECI
İbrahim İLHAN
Turgut GÜLER
Yetkin ESEN
Namık AKGÜL
Dr. Ali KORKMAZ
Hatice OLGUN
Sema ORAK
Ahmet ŞENOĞLU

FOTOĞRAFLAR
Recep YAPINCAK

YÖNETİM YERİ ADRESİ
Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
Kılıçdede Mah. Abdülhakhamit Cad.
No: 7 - 55060 İlkadım / SAMSUN

TELEFON
0362 231 37 00 / 270

FAKS
0362 233 21 63

E-POSTA
samsun@tarimorman.gov.tr

WEB
http://samsun.tarimorman.gov.tr

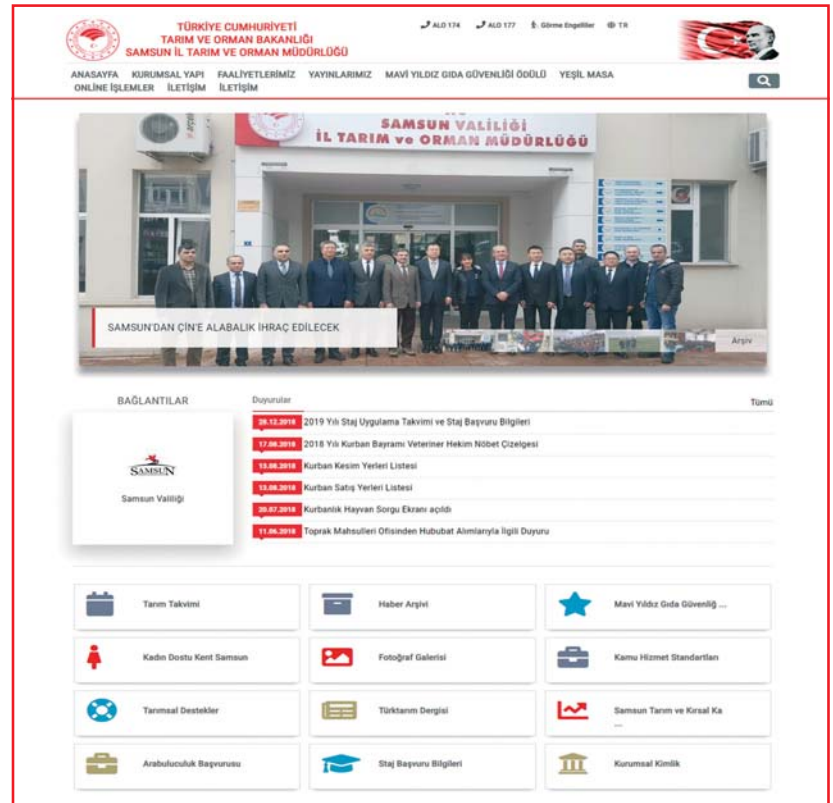
TASARIM - BASKI - CİLT
CEYLAN
OFSET
MATEMATİK BAŞKIN YAYIN AMBALAJ SANAYİ
Hacıbey Ceylandağ - 0362 431 1 444 - Snc: 16281
Pazar Mh. Necati Efendi Sk. No:47 İlkadım/SAMSUN
www.ceylanofset.com.tr

ISSN: 130-7588

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
Yayını olan SAMTİM Dergisi
Yayın Süreli Yayındır.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	2
TÜRKİYE KENEVİR SEKTÖRÜ BİRİNCİ BULUŞMASI SAMSUN'DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ	3
RAKAMLARLA SAMSUN TARIMI VE ÜLKEMİZ TARIMI İÇİNDEKİ YERİ	4
FINDIKTA AFLATOKSİN OLUŞUMU, NEDENLERİ VE ÖNLEME YOLLARI	6
SÜPER MEYVE ARONİA (CHOKEBERRY) YETİŞTİRİCİLİĞİ .	10
MISIR SİLAJININ YAPIMI VE HAYVAN BESLEMEDEKİ ÖNEMİ	13
KÜÇÜK RUMİNANT VEBASI	16
ARICILIĞIN TEMEL PRENSİPLERİ	18
HABERLER	22

samsun.tarimorman.gov.tr

@SamsunTRM

Milli ekonominin temeli ziraattır. Bunun içindir ki tarımda kalkınmaya büyük önem vermekteyiz. Köylere kadar yayılacak programlı ve pratik çalışmalar bu amaca ulaşmayı kolaylaştıracaktır.

H. Ortatürk

Kıymetli Samtim Okurları,

İçinde bulunduğumuz Eylül ayıyla birlikte artık yavaş yavaş bir üretim dönemini daha geride bırakırken pek çok üründe hasatlar tamamlanmış, bir kısım ürünler de tarlalardan kaldırılmaktadır.

Mevcut teknoloji ve imkânlarla ürünlerde hasatlar eskisine nazaran çok daha hızlı bir şekilde gerçekleşiyor lakin İl Tarım ve Orman Müdürlüğü olarak hedefimiz doğru zamanda ve en doğru yöntemle ürünün tarladan kaldırılması; bu yolla hasat kayıplarının en aza indirilmesidir. Bu yıl da özellikle buğdayda, ilgili personelimizin özveri ve gayreti ile biçerdöverle hasat kayıplarını mümkün olan en aza indirmiş bulunuyoruz.

İlimizde, 2019 tahmini buğday ekiliş alanı yaklaşık 1 milyon da. olup bunun yaklaşık % 80'ine tekabül eden 840 bin da.'lık alan biçerdöverle hasat edilmiştir.

İl genelindeki toplam 50 kontrolörümüzle 13 ilçemizde yapılan biçerdöverle buğday hasadında, biçerdöverle hasadı gerçekleştirilen ürün miktarı 326.707 ton ve dane kayıp oranı ise % 0,85 kg/ da olarak tespit edilmiştir.

Bu değerlere göre İlimizde 2019 yılı buğday hasadında (biçerdöverle hasatta müsaade edilen % 2'lik dane kayıp sınırına göre) İlimiz ekonomisine yaklaşık 4.415.000 TL kazanç sağlanmıştır. Bu oran, İlimiz ekonomisi ve buğday üreticisi açısından olduğu kadar, Türk ekonomisi ve ülkemiz açısından da önemlidir. Deyim yerindeyse, birer vatandaş ve kamu kurumlarımız olarak mevcut ekonomi seferberliğinde üzerimize düşen sorumluluk anlamında biz de bir şeyler yapabiliyorsak ne mutlu diyoruz.

Çiftçilerimize anız yakma konusunda gerekli uyarı ve bilinç kazandırma işlevi bu sezon da yerine getirilmiştir. Zira anız denilen bitki artıkları aslında organik maddelerdir ve toprağa karıştırıldığında toprakta ayrışarak humus adı verilen ve toprağın verim gücünü artıran maddeyi meydana getirir. Ayrışma sırasında, anızın yapısında bulunan bitkiye yararlı bitki besin maddeleri toprağa geçerek toprağın verim gücünü artırır ve bu anlamda anız yakmak her şeyden önce verimliliği olumsuz etkiler.

İçinde bulunduğumuz dönem, tarımsal açıdan fındıkta hasatların sürdüğü hatta sona yaklaştığı bir dönemdir. Her sene olduğu gibi üreticilerimizi, fındık hasadına başlanmadan önce bahçelerde genel temizlik yapılması ve hasadı güçleştirebilecek yabancı otların biçilerek temizlenmesi konusunda uyarıyı vazife bildik. Yine bildiğimiz gibi bazı çeşitler erken, bazı çeşitler geç olgunlaşmakta olup bunlar ayrı ayrı ve olgunlaştıklarında hasat edilmelidir. Zira fındık çeşitleri kendine has sertlik, lezzet ve tada ulaşmadan hasat edilmesi durumunda meyve kalitesi düşer. Ayrıca insan ve hayvan sağlığı için zararlı olan aflatoksini oluşturan etmenlerin de fındıkta erken toplama, olumsuz koşullarda harmanlama ve uygun olmayan depolama şartlarından kaynaklanabileceği de göz ardı edilmemelidir.

Samsun İlimizde, karpuz biber gibi tarla bitkileri açısından da bu sene verimli bir hasat sezonu geçirdi. Özellikle Bafra'da kavun karpuz sebze hasadının yanı sıra Çarşamba Ovarında sebze hasadı açısından verimli bir dönem yaşandı. Son dönemde Salıpazarı İlçemizde maalesef iki vatandaşımızı kaybettiğimiz ve Çarşamba ve Terme İlçelerimizi de etkisi altına alan sel felaketi için de ekiplerimiz gerekli incelemeyi yapmaktadır. Devletimiz, hasar tespit raporları sonuçlarına göre, her daim olduğu gibi mağdur vatandaşlarımızın yanında olmaya yaraları sarmaya devam edecektir.

Eylül ayı bildiğimiz gibi fuarlar ayıdır. Bu anlamda Samsun Tarım Fuarı ve akabinde gerçekleşecek Gıda Fuarına bu yıl da yoğun ilgi ve sektörel katılım beklemekteyiz. Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü olarak bizler de vatandaşlarımızla kucaklaşmaya hazırız ve bunlarla ilgili de hazırlıklarımızı sürdürmekteyiz.

Sözlerimi bitirirken, çiftçimize bereket, işlerinde kolaylık ve afetsiz kayıpsız nice üretim sezonları diliyorum.

Bayram AY
İl Müdür V.

TÜRKİYE KENEVİR BİRİNCİ BULUŞMASI SAMSUN'DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Türkiye Kenevir Sektörü Birinci Buluşması Samsun'da gerçekleştirildi. Bakanlık İl Müdürlüğü, Samsun Valiliği, Samsun Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Vezirköprü Belediye Başkanlığı, Ondokuzmayıs Üniversitesi, Samsun Ticaret ve Sanayi Odası, Samsun Ticaret Borsası, MÜSİAD ve Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı'nın katkılarıyla hazırlanan Türkiye Kenevir Sektörü Birinci Buluşması 26-27 Temmuz 2019 tarihleri arasında iki gün süren bir organizasyonla gerçekleştirildi.

Samsun Valisi Osman KAYMAK, Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa DEMİR, Samsun İl Tarım ve Orman Müdürü Nail KIRMACI, OMÜ Ziraat Fakültesi Dekanı Hüsnü DEMİRİSOY, Vezirköprü Belediye Başkanı İbrahim Sadık EDİZ, Vezirköprü Kaymakamı Kudret KURNAZ, Tarım Kredi Kooperatifi Samsun Bölge Müdürü Mustafa DOYURUCUOĞLU, KTAE Müdürü Kibar AK, TMO Samsun Şube Müdürü Derya ŞAHİNLER, Samsun TKDK Müdürü Bülent TURAN, OKA Genel Sekreteri Mevlüt ÖZEN, Amasya Gökhöyük TİGEM Müdürü Hüseyin YILMAZ ve farklı illerden sektör yatırımcılarının katılım sağladığı Türkiye Kenevir Sektörü Birinci Buluşması Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı (OKA) ev sahipliğinde gerçekleştirildi.

Türkiye kenevir üretiminde çıkış noktası olan Samsun'un üretim konusunda gösterdiği başarıyı Samsun'a kurulacak kenevir sanayisinde de göstermesi beklenmekte olup Sayın Valimiz Osman KAYMAK'ın konuşmasında da belirttiği gibi girişimci sanayiciler için

İlimiz imkânlarının Bakanlığın da desteğini alarak kullanıma sunulacağı belirtilmiştir.

Açılış konuşmalarının ardından Buluşmanın 1. gününde Tarım-Tekstil- İlaç, Kozmetik- Gıda, Yem-Eneji, Kompozit- Selüloz, İnşaat konularında olmak üzere 6 masada çalışma grupları oluşturularak kenevir üretimine yön vermesi hedeflenen çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Oluşturulan masalarda; sektörün mevcut durumu, öneriler, var ise sorun ve çözüm önerileri konuşularak sektör paydaşlarının hizmetine sunulmak üzere kayıt altına alınmıştır.

Buluşmanın 2.gününde ise Türkiye ve Samsun Kenevir üretiminin öncüsü Vezirköprü ilçemizde katılımcılarla birlikte Kenevir Üretim alanlarında incelemelerde bulunulmuş sonrasında da Samsun İli doğa harikası Şahinkaya Kanyon'una düzenlenen kısa bir gezi ile çalışma sonlandırılmıştır.

RAKAMLARLA SAMSUN TARIMI ve ÜLKEMİZ TARIMI İÇİNDEKİ YERİ

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, KTV Şb. Strateji Birimi

- Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü olarak misyonumuz; sürdürülebilir tarımsal üretimi, yeterli ve güvenilir gıdaya erişimi, kırsal kalkınmayı ve rekabet edilebilirliği sağlamak amacıyla yenilikçi politikalar belirlemek, uygulamak, izlemek ve değerlendirmektir.

- Vizyonumuz ise "gıda, tarım ve hayvancılıkta" rekabetçi, milli ve küresel çözümler üreten güçlü bir Türkiye ortaya koymaktır.

- 2018 yılı verilerine göre Türkiye nüfusu 82.003.882 olup Samsun 1.335.716 nüfusa sahiptir. Samsun, Türkiye nüfusunun % 1,62'dir ve km2'ye düşen kişi sayısı 147'dir.

- Türkiye'de işlenen tarım alanı 23.199.945 ha olup Samsun'da işlenen tarım alanı 375.392 ha ile Türkiye'nin % 1.58'ine sahiptir. Samsun'un 972.000 ha alanının % 39'u işlenen tarım alanıdır. Samsun ili işlenen tarım alanı bakımından ülkemizde 16. sıradadır.

- Bafra Ovası sol sahil 207.224 da ve sağ sahil 176.658 da olmak üzere toplam 383.882 da'dır. Çarşamba Ovası 879.814 da ve Vezirköprü Ovası 127.100 da'dır. Samsun iline bulunan 3 önemli Ovanın Toplam Miktarı 1.390.796 da'dır.

- İlimizde 375.392 ha işlenen tarım alanının % 42,8'lik (160.454 ha) kısmı ekonomik olarak sulanabilen alandır. Ekonomik olarak sulanabilir alanın % 28,9' u (46.447 ha) DSİ tarafından, % 5.5' i (8.871 ha) Mülga KHGM ve sulama kooperatiflerince sulamaya açılmıştır.

- İlimiz, endüstri bitkilerinden çeltik üretiminde 133.221 ton ile ülke ölçeğinde 2., 7.714 ton soya üretimiyle 3. ve 6.897 ton tütün üretimiyle 5. Sırada yer almaktadır. İlimiz 133.221 ton çeltik üretimi ile, 940.000 ton olan ülkemiz toplam çeltik üretiminin % 14.17' sini gerçekleştirmektedir.

- Yine 3300 ton kırmızı pancar ve 223.050 ton lahana üretimiyle 1., 136.786 ton biber ve 13.167 ton turp üretimiyle 2., 28.455 ton patlıcan ve 12.632 ton ıspanak üretimiyle 3., 6.753 ton barbunya fasulye üretimiyle ise 4. sırada yer almaktadır.

- Meyve üretiminde ilimiz ağırlıklı olarak fındık, şeftali, elma, armut, kiraz, kivi çeşitleri üzerine yoğunlaşmakla beraber belli miktar vişne, böğürtlen ve bağcılık konusunda da örnek tesisler oluşturulmuştur. Böylece ilimizde var olan fındık ve şeftali dışındaki meyve

yetiştiriciliğinin de önü açılmıştır. Fındık üretiminde 66.363 ton üretim miktarıyla 3., 5.041 ton kivi üretiminde 5., 9.361 ton armut üretiminde 6. sırada bulunmaktadır.

- Ülkemizde yem bitkileri üretim sektöründe İlimiz, 459.591 ton fiğ (yeşil ot) üretiminde 1., 5.650 ton yem bezelyesi üretiminde 9., 29.577 ton korunga (yeşil ot) ve 688.208 ton silajlık mısır üretiminde 11. sıradadır.

- Ülkemizde tarımsal işletmelerinin % 32,7'si 20-49 da arasında arazi miktarına sahip olup İlimizde ise işletme başına ortalama arazi büyüklüğü 33 da'dır.

- 2018 yılı ÇKS'ye kayıtlı çiftçi sayısı 64.754'tür. İşletme başına ortalama parsel sayısı 8, ortalama parsel büyüklüğü 4,3 da, ÇKS'ye kayıtlı arazi varlığı 2.026.429 dekadır.

- Büyükbaş hayvan varlığı bakımından, 21.501 baş manda ile ülke sıralamasında 1., 375.792 baş toplam büyükbaş hayvan varlığı bakımındansa 11. sıradadır.

- İlimiz 375.014 ton süt üretimi ile ülkemiz süt üretiminde % 1,70' lik paya sahiptir. Ayrıca, tavuk eti üretiminde % 2.62, kırmızı et üretiminde % 0.86, su ürünlerinde ise % 9.74 paya sahiptir.

- Ortalama büyükbaş işletme büyüklüğü 7, ortalama küçükbaş işletme büyüklüğü 54'tür. Soy kütüğü- ön soy kütüğüne kayıtlı hayvan sayısı oranı % 83'tür.

- 2018 yılında tarım sigortaları kapsamında kesilen poliçe sayısı 30.064'tür. Ödenen tazminat tutarı ise 4.335.665 TL'dir.

- 2002- 2018 yılları arasında Samsunlu üreticilere 1.943.701.260 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

- İlimiz bitkisel üretim değeri bakımından 2.746.276.000 TL. ile ülke genelinde 18., 2.260.200.000 TL canlı hayvan değeri ve 599.424.000 TL hayvansal ürünler değeri bakımından ise 22. sıradadır.

- Her tür gıdanın üretildiği, işlendiği, muhafaza edildiği, depolandığı, dağıtıldığı, nakledildiği, satıldığı, servis edildiği herhangi bir aşaması ile ilgili herhangi bir faaliyeti yürüten işletmeler kayıt belgesi almak zorundadır. Samsun'da gıda üreten, satan, toplu tüketim yeri ve yem satış yerleri olmak üzere toplam 12.590 adet iş yeri kayıt altına alınmıştır.

- İlimiz iç su balıkçı gemi sayısı 157 adet olup toplam balıkçı gemi sayısı da 629 adet olarak bildirilmiştir.

- 2019 yılı içerisinde ilimizde faaliyette bulunan 23 sivil toplum kuruluşu (ziraat odası, birlik ve kooperatif) 63 danışman ile 3820 işletmeye tarımsal yayım ve danışmanlık hizmeti vermekte olup bu alanda Türkiye'de 1.sırada yer almaktadır.

FINDIKTA AFLATOKSİN Oluşumu, Nedenleri ve Önleme Yolları

Dr. Asuman SEZER - Ziraat Y. Müh. Hidayet CANDEMİR - Ziraat Müh. / Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şubesi

1. Giriş

İlimizde fındık 1.163.000 dekar alanda yetiştiriciliği yapılan ekonomik öneme haiz bir üründür. Fındık yetiştiriciliğinde; üretim sezonu boyunca budama, gübreleme, hastalık ve zararlılarla mücadele, hasat, harman, depolama gibi uygulamaların tekniğine uygun olarak yapılması, verim ve kalite artışını da beraberinde getirir. İyi koşullarda yetiştirilmeyen, usulüne uygun olarak hasat, harman ve depolaması yapılmayan fındıklarda aflatoksin oluşur.

Aflatoksin, küf mantarları tarafından üretilen toksik bir maddedir. Adını aflatoksine neden olarak bilinen ve en yaygın tür olan *Aspergillus flavus* türünün baş harflerinden almaktadır. Aflatoksin, kanserojen maddelerin başında gelmekte olup, karaciğer kanserine neden olmasının yanı sıra bağışıklık sistemini zayıflatır, hormonal dengeyi bozar, kısırlığa ve sakat doğumlara sebebiyet verir. İnsana, aflatoksin bulaşmış gıdaların tüketilmesi ile geçer. Ayrıca bulaşık yemlerle beslenen hayvanların ürünlerinden de insana geçtiği bilinmektedir.

Aflatoksin tehlikesi, Dünya’da kalite ve lezzeti ile tanınan Türk fındığının imajını olumsuz etkileyerek ürünün değerini düşürmekte ve alıcı ülkeleri başka pazarlara yönlendirmektedir. Aflatoksin bakımından daha kaliteli ürün üretilmesi ile ürün kıymeti ve dolayısıyla üretici geliri de artacaktır.

Aflatoksine neden olan küf mantarları doğada her yerde bulunabilir fakat sadece uygun ortamı bulduklarında aflatoksin üretebilirler. Bu nedenle fındık üretiminde hasat, harman ve depolama şartlarına dikkat edilerek aflatoksin tehlikesinin önüne geçilebilir.

2. Aflatoksinsiz Fındık Elde Etmek İçin Neler Yapılmalıdır?

Aflatoksinsiz fındık elde edebilmek için, hasat öncesi, hasat, kurutma, fındık kırma ve entegre tesisleri ile fındık depolarında bir dizi önlem alınması gerekir.

2.1. Fındıkta Hasat Öncesi ve Hasatta Alınması Gereken Tedbirler

Olgunlaşmış fındıkların toplanması; fındık yetiştiriciliğinde dikkatle uygulanması gereken en önemli kültürel tedbirlerden birisidir. İşlenecek fındığın kalitesini, uygun hasat kriterlerinin dikkate alınarak hasadın yapılması, fındığa uygun hasat yönteminin kullanılması, çeşitlerin ayrı ayrı toplanması ve ambalajlanarak pazara sevk edilmesi gibi bir dizi işlem belirler.

Fındık hasadına başlamadan önce bahçelerde genel bir temizliğin yapılması gerekmektedir. İlimizde fındık üretimi yapılan sahanın genellikle yağışlı ve buna bağlı olarak yabancı ot yoğunluğunun fazla oluşu ve hızlı gelişme göstermesi fındık hasadını zorlaştırdığı gibi yere düşen fındığın kaybolmasına sebep olmaktadır. Bu nedenle hasada başlamadan en az 5-10 gün önce bahçe temizliğinin iyice yapılması gereklidir.

Fındıkta Hasat Zamanının Tayini

Fındıkta en yüksek meyve kalitesi ve randıman elde etmenin koşullarından bir tanesi hasadın uygun zamanda yapılmasıdır. Fındık çeşitlerinin hepsi aynı anda hasat olumuna gelmemektedir. Bazı çeşitler erken, bazı çeşitler daha geç olgunlaşmaktadır. Çeşitlerin ayrı ayrı ve hasat olumuna geldiğinde toplanması en uygunu ise de,

findık bahçelerinin karışık çeşitlerden kurulu bulunması, bahçedeki hâkim findık çeşidi olgunlaştığında hasadın yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Findık yetiştirilen bölge illerinde olduğu gibi ilimizde de her yıl Findık Toplama ve İhraç Tarihlerini Belirleme Komisyonu tarafından yapılan saha gözlemleri neticesinde hasat tarihleri belirlenmektedir. Findık, resmi olarak ilan edilen tarihlerden önce toplanmamalı, hasat olgunluğuna ulaştıktan sonra toplanmalıdır.

Tam hasat olgunluğuna ulaşmadan toplanan findıklarda, kurutulduktan sonra dıştaki sert meyve kabuğunun rengi donuk olur. Erken hasat sonucunda findık kurutulduktan sonra buruşuk iç oranı artar, randıman düşer. İç findık ticareti bakımından önemli bir kalite özelliği olan beyazlatma oranı, erken hasat edilen findıklarda düşer.

Erken hasat, findıkta ham yağ oranını ve protein oranını olumsuz yönde etkiler. Erken hasat edilen findıklarda, nem oranının yüksek olması nedeni ile kurutma işlemi hem uzun sürer hem de sağlıklı bir şekilde yapılamaz. Findığın depolama süresi kısalmır. Ayrıca bu findıklarda aflatoxin gelişimi daha fazla olur.

Hasat zamanının ilerlemesi ile birlikte yere dökülen ve yerde uzun süre kalan kabuğu zedelenmiş findıklarda çürüme ve küflenme görülür.

Son yıllarda, Çarşamba ve Terme ilçelerinde, findık hasadında, silkeleyerek yere düşen findıkların temiz bir şekilde toplanmasına imkân veren file sistemi, üreticiler tarafından benimsenmeye başlamıştır. Bu yöntem; findıkların toprakla temasını keserek Aflatoxin oluşumunu önlediği gibi hem ot arasına ya da toprağa karışmak suretiyle oluşan ürün kaybının önüne geçmesi hem de işçilik maliyetini büyük ölçüde azaltması

bakımından avantajlı bir yöntem olarak görülmektedir.

2.2. Hasat Edilen Findıkta Harman Yeri, Depo, Findık Kırma ve Entegre Tesislerinde Alınması Gereken Tedbirler

Yere dökülen findık, bekletilmeden toplanmalıdır. Toplanan zuruflu findıklar, jüt çuvalar içinde, kızılmaya meydan vermeden en kısa zamanda harmana boşaltılmalıdır.

Harmanda ıslak zemin ve toprak üzerine findık zurufu dökülmemeli, harman zemini kuru olmalı, 10 cm den kalın serilmemeli ve sık sık karıştırılmalıdır. 1-2 gün soldurulduktan sonra patoza verilmelidir. Ayarı iyi yapılmış, taneyi kırmayan, zuruftan ve yabancı maddeden iyi ayıran sağlam patoz kullanılmalıdır. Yağışlı durumlarda zurufun üzeri örtülmeli, örtü olarak kullanılacak malzemenin zurufla teması engellenmelidir. Uzun süre zurufun üzeri kapalı tutulmamalıdır.

Patozlanan findık hemen harmana serilmeli, findıklar 3-4 saatte bir karıştırılarak iyice kuruması sağlanmalıdır. Harman yerlerinin hafif bir meyil verilerek betondan yapılması uygundur. Harman yeri beton değilse findığın toprak ile temasını kesmek amacı ile jüt örtüler kullanılmalıdır. Harman yerine getirilen findıklar yığın halinde bırakılmamalı, 10-15 cm kalınlığında bir tabaka halinde serilerek güneşli havalarda kurumaları sağlanmalıdır.

Harmanlamada findığın iyice kurumasına özen gösterilmeli, nem oranı; kabuklu findıkta % 12'yi iç findıkta % 6'yı geçmemelidir. Zurulu veya ayıklanmış findığın yağıştan korunması amacı ile harman yerinde 30-35 cm yükseklikte çardaklar yapılmalıdır. Plastik örtü, findık ile temas etmeyecek şekilde findık ile örtü arasında hava akımı sağlanacak şekilde örtülmelidir. Aksi halde yıl boyunca emek verilerek üretilen findığın

son aşamasında bozulmasına, gizli çürük oluşmasına neden olunur. Kurumuş fındıkları çuvallama sabah erken veya akşam geç saatlerde yapılmalı, fındıklar sıcak halde iken çuvallama yapılmamalıdır. Kuruyan fındıklar, jüt veya fileli çuvallarda depoya alınmalıdır.

Fındığın tüketimine veya pazara gönderilmesine kadar depolanması gerekmektedir. Depolama, bir ürünün özelliklerindeki ve niteliğindeki değişimler en aza indirilerek belirli bir süre muhafaza edilmesidir.

Aflatoksin oluşmuş ise yapılacak bir şey yoktur. Önemli olan hasat, harman ve depolama aşamasında küflenmenin engellenmesidir. Bunun için de depolarda düşük ısı ve nem gerekmektedir. Depo serin ve kuru olmalıdır. Doğrudan güneş ışığı almamalı ve nem yapacak bir husus olmamalıdır. Taban kısmı su baskınlarına karşı yerden yüksek olmalıdır. Tavan ve çatılar yağmur sularını içeriye akıtmamalı, sıcaklık değişikliklerinin olmaması için depo yalıtımlı olmalıdır. Depo sıcaklığı

Depolamadan amaç, başlangıçtaki ürünün niteliğinin olabildiğince korunabilmesi ve nitelik üzerinde olumsuz etkide bulunan değişimlerin minimum düzeyde kalabilmesi için depolama koşullarının kontrol edilmesidir.

Fındık, içermiş olduğu yüksek düzeydeki doymamış yağ asitleri nedeni ile oldukça sağlıklı bir gıda maddesi olmasına rağmen yine bu yağ asitlerinin kolaylıkla bozulmasından dolayı da muhafazası oldukça zor bir gıda maddesidir. Çiğ iç fındıklar, kabukları ayrıldıktan hemen sonra işlenmeli ya da uygun koşullarda muhafaza edilmelidir. Depolamanın usulüne uygun olmayan şartlarda yapılması, fındığın bozulmasına, acılaşmasına, ekşimesine, küflenmesine ve aflatoksin oluşmasına neden olmaktadır.

Fındıkta raf ömrünü kısaltan en önemli etken küflenmedir. Bunu etkileyen ise yüksek ısı ve nemdir. Fındıkta aflatoksin oluşumunun engellenmesi, onun oluşum şartlarının ortadan kaldırılması ile mümkündür.

5-10° C olmalı, bağıl nem % 60'ın üzerine çıkmamalıdır. Deponun kapı, pencere ve diğer kısımları bulaşmaları ve zararlı girişini önleyecek şekilde yapılmalıdır. Depoların zemininde ızgara bulunmalı, ızgaralar üzerine, istif olarak 10 çuvaldan fazla olmayacak şekilde ve karşılıklı olarak, aralarında hava sirkülasyonu olacak biçimde konulmalıdır. Çuvalar ile depo duvarı arasında 10 cm'lik mesafe olmalıdır. Depolama yapılmadan önce, gizli çürük, küf ve aflatoksin analizleri yapılmalıdır. Ayrıca, ayda bir defa olmak üzere kontroller ve analizler tekrarlanmalıdır.

Yığın halinde, çok sayıda çuval üst üste konularak depolama yapılmamalıdır. Özellikle, yığın halindeki depolamada fındık havasız kaldığı gibi, kızılaşma da olacaktır. Bunun sonucu olarak küf gelişimi ve aflatoksin oluşur. Ayrıca, aşırı basınç nedeni ile hücre zarları zarar göreceği için, acılaşma meydana gelir.

Özellikle kırma sırasında oluşan vurgunlar ve

findıkların içindeki patlayan yağ torbaları (gizli vurgun) findıklarda acılaşmayı hızlandırabilmektedir. Findıkların hasar görmüş kısımlarındaki özellikle peroksidad enziminin aktivitesi, findıkta kötü kokuya neden olur. Ayrıca kavurmada uygulanan sıcaklık-zaman kombinasyonu, findığın çeşidi, ambalajlama yöntemi ve ambalajlama malzemesi yağ oksidasyonuna etki eden en önemli etkenlerdir.

İç findıklarda yabancı maddeler, küflü, çürük, vurgunlu, böcek zararına uğramış daneler ayıklanmalıdır. Hijyenik olmayan çalışma koşulları, pürüzlü yüzeyler, fırında kurutulmamış tahta yüzeyler mikrobiyal yükün artmasına; kırma işlemi sırasında açığa çıkan toz, küf sporlarının iç findığa bulaşmasına neden olabilmektedir. Bu yüzden findık kırma sırasında oluşacak tozlar iyi bir havalandırma ile ortamdaki uzaklaştırılmalıdır. Elekler ve elevatörler periyodik olarak temizlenmelidir.

Findıkta Kavurma işleminde sıcaklık 150 °C'yi aşmamalı, kavurucu çıkışında findık 20 °C civarında olmalıdır. Her kavurma öncesi ve sonrasında temizlik yapılmalıdır.

3. Sonuç

Ülkemiz ve İlimiz için önemli bir katma değer sağlayan findık üretimindeki en önemli sorunlardan birisi de aflatoxin oluşumudur. Aflatoxinler; kuvvetli zehir ve kanserojen etkiye sahip maddelerdir. İhracatımızın sürdürülebilir olması, satış aşamasında sorun ile karşılaşmamamız ve kendimizin tükettiği findığın sağlıklı olması için üretimden tüketime kadar her aşamada aflatoxin oluşumunu önlemeye yönelik çeşitli önlemler alınması zorunludur.

Türkiye'nin dünyadaki en büyük findık üreticisi olmasına rağmen findık hasadı ve harmanındaki

teknolojik altyapısının sınırlı olduğu görülmektedir. Harman teknolojisinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması, kontrolsüz şekilde yürütülen işlemlerin daha kontrollü olarak ve daha kısa süre içerisinde yapılmasını sağlaması bakımından önemlidir. Findığın yetiştirildiği coğrafyanın özellikleriyle uyumlu hasat teknolojisine geliştirilmesine paralel olarak harman teknolojisine de gelişeceği düşünülmektedir.

Hasat ve harman döneminde iklimin yağışlı olması nedeniyle findık kurutma koşullarının iyileştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Kurutma süresini önemli ölçüde azaltması, Aflatoxin oluşumunu ve kayıpları önlemesi, ürün kalitesini artırması, kurutma sırasında ürünleri yağmurdan, tozdan, böcek ve diğer zararlılardan koruması sebepleriyle Türkiye'deki findık yetiştirme şartlarıyla uyumlu güneş enerjili kurutma sistemlerinin desteklenerek geliştirilmesinin daha uygun olduğu ortaya çıkmaktadır.

Kaynaklar

Akdemir, E.T. 2010. Bazı Findık Çeşitlerinde Optimum Hasat Tarihlerinin Belirlenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Bahçe Bitkileri Anabilim Dalı.

Beyhan, N., 2000. Değişik Hasat Zamanlarının Findıkta Bazı Meyve Özellikleri Üzerine Etkisi. OMÜ Zir. Fak. Dergisi, 15(3): 1-6.

Karadeniz, T. C.Tuncer, S.Z.Bostan ve C.Tarakçıoğlu-2009.Findık Yetiştiriciliği.

Köksal, İ., 2018. Türk Findık Çeşitleri. KİB ve İİB yayını. Ankara.

Savran, H.E., 2010.Findıkta Hasat ve Harman Sonrası İşlemler. FAE.

Ulusal Findık Çalıştayı 11-12 Nisan 2019. Ordu. Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü.

SÜPER MEYVE ARONIA (Chokeberry) YETİŞTİCİLİĞİ

Ercan KARADUMAN - Mühendis / Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şubesi

Minör meyveler grubuna dahil olan aronia; Kuzey Amerika'da doğal olarak yetişen, yapraklarını döken, 2-3 metreye kadar boylanabilen, çalı formunda bir bitki türüdür. Meyvesi çok yüksek miktarda antosiyanin ve flavonoidler içermektedir. Aynı zamanda antioksidanlar, fenoller, mineraller ve vitaminler yönünden de zengindir. İçerdiği bu kimyasalların kalp hastalıkları ve kanseri önleme potansiyeli olduğu belirtilmektedir. Aronianın hem gıda sanayinde hem de eczacılıkta kullanılan ve bu özellikleri ile de gelecek vadeden bir sağlık meyvesi olduğu söylenmektedir. Şurup, meyve suyu, çay, sos, reçel gibi farklı şekillerde değerlendirilmektedir.

Ayrıca besinlerin renklendirilmesinde ve besin takviyesi olarak da kullanılmaktadır. Sonbaharda bitki yapraklarının sarı, turuncu, kırmızı renk alması nedeniyle süs bitkisi olarak da kullanılmaktadır. Farklı iklim ve toprak şartlarına adaptasyonu iyidir. Bu özelliği ile geleneksel üretime ve organik meyve yetiştiriciliğine de uygundur. Tohum, dip sürgünleri ve doku kültürü ile üretilmektedir. *Aronia arbutifolia*(Ell.) Pers. (Redchokeberry), *Aronia melanocarpa*(BlackChokeberry), *Aronia prunifolia*(Marsh.) (Purplechokeberry) olmak üzere üç türü bulunmaktadır.

Aronia geniş bir iklim kuşağı ve toprak şartlarına adapte olabilen, çok zengin içeriği ile insan sağlığına ve beslenmesine katkısından dolayı 'süper meyve' olarak adlandırılmaktadır. Son yıllarda üretiminde ve elde edilen ürünlerde hızlı bir gelişme yaşanmıştır. ABD ve Kuzey Avrupa ülkelerinde yetiştiriciliği her geçen gün artmaktadır. Seleksiyon ve ıslah çalışmaları ile

geliştirilen onlarca çeşit mevcuttur. İnsan beslenmesinde ve hücre kültüründe sağlığa yararları konusunda yapılan çalışmalar aronianın ve ondan yapılan ürünlerin popülaritesini artırmıştır. Bu da son yıllarda Amerika ve Avrupa'da binlerce dönüm aronia dikimine sebep olmuştur. Bugün aronia en fazla Polonya'da olmak üzere, Çek Cumhuriyeti, Slovakya, Almanya ve Ukrayna'da yetiştirilmektedir.

Morfoloji ve Çiçek Yapısı: Çiçek tomurcukları bir yaşlı sürgünlerin üzerinde oluşur ve salkım şeklinde çiçek açar, her salkımda 30 a yakın çiçek bulunur, çiçekler 5 beyaz petalden ve sayısız pembe stamenden oluşur. Çiçeklenme genellikle Mayıs'ta başlar. Bu yüzden de ilkbahar geç donlarından zarar görmezler. Kendine verimlidir, tek bir çeşitle bahçe tesis edilebilir. Tozlanma küçük böcekler ve arılar tarafından yapılır. Yaprakları geniş oval ve kenarları çentiklidir, ilkbahar ve yaz aylarında parlak yeşildir. Sonbaharda turuncu ve koyu kırmızı renge dönüşerek dekoratif bir görümüne bürünür. Meyveler Ağustos-Eylül'de olgunlaşır ve 1-5 tohum içerir. Tohumlar küçük, koyu kahve renklidir

Türler, Çeşitler ve Islah

Red Chokeberry (*Aronia arbutifolia*), 1,8-4 m uzunluğunda ve 0,9-3 m genişliğinde, kırmızı meyvelidir.

Black Chokeberry (*Aronia melanocarpa*), 1,8-3 m uzunluğunda, 0,4-1,8 m genişliğinde koyu mor-siyah meyvelidir.

Purple Chokeberry (*Aronia prunifolia*), 1,8-3 m uzunluğunda ve 0,9-2,5 m genişliğinde, kırmızı ve siyah aronianın doğal melezzidir, fakat şimdi tür olarak

kabul edilmektedir. Meyveleri koyu mor renklidir. Yoğun meyve üretimi için en çok yetiştirilen çeşitler; Ayrıca seleksiyon ve ıslah yolu ile onlarca çeşit geliştirilmiştir. Şu anda ABD ve Kuzey Avrupa'da meyve ve süs bitkisi olarak kullanılan seleksiyon ve ıslah çalışmaları sonunda seçilen Aronia çeşitleri: Albigowa, Aron, Dabrowice, Egerta, Fertödi, Hugin, Kurkumacki, Kutno, Nova Wies, Hakkija, Ahonnen, Serina, Rubina, Autum Magic, Mc Kenzie, Morton (IroquoisBeauty) ve Galicjanka'dır.

Türlerin Büyüme gücü

Red Chokeberry, (Aroniaarbutifolia) yavaş, Black Chokeberry (Aroniamelanocarpa) çevre şartlarına bağlı olarak yavaştan hızlıya doğru gelişme gösterir.

Soğuklama ihtiyacı: Konu ile ilgili henüz test edilmiş bir bilgi olmamakla birlikte bazı amatör yetiştiriciler 800-1000 saat soğuklama ihtiyacından bahsetmektedirler.

İklim ve Toprak: Aronia çok geniş toprak tipi ve pH aralığında yetiştirilmeye uygun, çok yıllık çalı formunda üzümsü bir meyvedir. Tamamen güneş alan yerlerde ve iyi drenajlı topraklarda, optimum 6-6.5 toprak pH'sında yetişir, ama 5-8.5 toprak pH'sını da tolere edebilir ve bu aralıktaki topraklarda da yetişir. Soğuğa dayanıklıdır. Genellikle ilkbahar donlarından sonra çiçek açar ve dondan etkilenmez.

Çoğaltma: Meyveleri ve yetiştirme tekniği yönünden mavi yemişe benzer fakat onun gibi Toprak pH'ı konusunda seçici değildir. Tohum, dip sürgünlerinden ayırma, çelik, stoolbed (elmaklon anaçlarında olduğu gibi) ve doku kültürü ile üretilir. Diğer metotlarla üretim mümkünse tohumla üretim tercih edilmemelidir.

Bahçe Tesisi: Aronia için kaynaklarda farklı dikim mesafesi belirtilmiştir. Toprak şartlarına ve hasat şekline göre 2x4 m veya 1,5x3 m aralıklarla dikilebilir. Dikim sırasında kök boğazının 2-3 cm toprağa gömülmesi dip sürgünü oluşturmada avantaj sağlar.

Bakım İşlemleri

Sulama: Aronia bitkisi yıllık 600-800 mm suya ihtiyaç duyar. Yıllık yağış oranına veya dağılımına göre sulama tavsiye edilir. Sulama damlama sulama şeklinde yapılmalı ve bitkinin uzun süre susuz kalmamasına özen gösterilmelidir. Fazla sudan zarar görmez. Meyve tutumundan hasat sonuna kadar düzenli şekilde sulama yapılmalıdır. Meyve kalitesi açısından bu şarttır. Aksi takdirde meyveler küçük ve kalitesi düşük olacaktır.

Budama: Genellikle dikimden sonraki 5 yılda budamaya ihtiyaç göstermez. Öncelikle kurumuş ve hastalıklı dallar kesilerek hafif bir budama yapılmalıdır.

Gübreleme: İlk iki yıl gübrelemeye ihtiyaç göstermez. Sonraki yıllarda toprak ve yaprak analiz sonuçlarına göre gübreleme yapılmalıdır.

Yabancı ot ve Böceklerle Mücadele: İlk yıllarda yabancı otlarla mücadeleye özen gösterilmeli, gerekirse yabancı ot kontrolü için plastik veya organik malç uygulamaları yapılmalıdır. Genellikle çok fazla zararlısı yoktur şeklinde yayınlar mevcut ise de özellikle taze sürgün döneminde yaprak biti ve diğer zararlılar yönünden kontrol elden bırakılmamalıdır.

Hasat ve Verim: Hasat eğer elle yapılacaksa aşamalı olarak olgunlaşan meyveler toplanır, makinali hasatta ise tüm meyveler olgunlaştığında (Ağustos sonu-Eylül ortası) bir seferde hasat yapılır. Dikimi takip eden 2-3.yıldan itibaren verim alınır. Ama yoğun verim

5.yıldan sonradır. Olgun bir bitkiden (ocak başına) verim 10-17 kg/ bitkidir.

İşleme ve Değerlendirme: Taze ve dondurulmuş meyve olarak tüketilir. Şekerleme yapımında, reçel sos, salça, şerbet, meyve suyu ve meyve suları karışımlarında, kurutularak kuru yemiş karışımlarında, pasta, kek, turta, pankek ve çeşit ekmek yapımında kullanılır.Olgun meyveleri bitkisel ilaç ve gıda takviyesi olarak ve gıda renklendirme de kullanılmaktadır.Meyve ve yaprakları kurutularak çayı yapılır.Bunların yanında kozmetikte, hayvan yemi, probiyotik, diyet takviyeleri, boyalar, sabunlar ve daha birçok şey yapılabilir. Meyveler buzdolabında uzun süre tazeliğini korur.

Aronianın Beslenme Açısından Önemi , Sağlığa Katkıları ve Kimyasal İçeriği:

Doğal şifacı ve koruyucu olarak adlandırılan aronia (chokeberry); yapılan bir bilimsel çalışmada 100'den fazla ürün içerisinde antioksidan kapasitesi yönünden ilk sırayı almıştır.(Anonim, 2013). Meyvesi çeşitli kompleks kimyasallar içerir. Yaklaşık bir kg aronia meyvesi 20 gram polifenol ve 4-8,5 gram antosiyaninler içerir. Kimyasal olarak chlorogenic, neochlorogenic, malic, tartaric, citric asit gibi organik asitler yönünden baskındır. pH değeri 3.3-3.8 arasındadır.

Avrupa'daki diğer popüler meyvelerle karşılaştırıldığında maviyemiş, cranberi, maviyemiş ve kiraz-vişneden çok daha yüksek miktarda antosiyanin ve polifenoller içerir. Oldukça yüksek miktarda K, Zn, bunun yanında Na, Ca, Mg, Fe ve vitaminlerden A, C, E,

K, B1, B2, B6, folik asit içerir. İçerdiği tanenler virüslere, herpes karşı korur. Son zamanlarda yapılan çalışmalar aronia'nın ORAC (oksijen radikalleri absorban kapasitesi) değerinin diğer ürünlerle karşılaştırıldığında çok yüksek olduğunu göstermiştir. Aronia meyvesi doğal antosiyanin yönünden en zengin meyvedir.100 gram aronia meyvesinde 300-630 mg antosiyanin bulunur. Aronya meyveleri çok yüksek konsantrasyonda polifenoller içerir, polifenollerin içerdiği antosiyaninler sağlığı korumada çok güçlü bir etkiye sahiptirler. Aronia, yüksek biyolojik aktivitesi nedeniyle Rusya'da tıbbi bitki olarak kabul edilmiştir.

Soğuk algınlığı, mide hastalıkları, bağırsak, karaciğer ve safra kesesi dâhil olmak üzere çeşitli hastalık ve radyasyon zehirlenmesi tedavisinde iyi kolesterol seviyesini artırır, kalp hastalığı ve diğer kardiyovasküler problemler karşı savaşır, kan basıncını kontrol etmede yardımcı olur,sağlıklı kan şekeri düzeyini korumada yardımcı olur, sağlıklı üriner sistemi teşvik eder, bağışıklık sistemini güçlendirerek soğuk algınlığı ve gribal enfeksiyonlara karşı korur, anti-enflamatuvar özelliklere sahiptir.

Gribe sebep olan bakteriler ve virüslerle savaşır, hafızayı güçlendirir, beyin ve sinir sistemini besler,yaşlanma ile mücadeleye yardımcı yüksek antioksidan özelliklere sahiptir, aidsi baskılar, esansiyel yağlar ile vücudu korur, içerdiği tanenler böbrekleri korumada etkili olur, ayrıca gözleri korur, kilo kontrolünde yardımcı olur, kırmızı üzüm suyu ile inkübe edildiği zaman yoğunlaştırılmış yüksek tanen içeriği ile çocuk felci virüsü, herpessimpleks virüsü ve çeşitli enterik virüsler inaktive olur.

Samsun Tarım ve Orman Müdürlüğümüzce hazırlanan proje ile süper meyve aronia (chokeberry) bahçesi ilimizde kuruldu.İl Müdürlüğümüz tarafından hazırlanıp Bakanlığımıza sunmuş olduğumuz proje ile süper meyve olarak bilinen Aronia(chokeberry) meyvesinin yetiştiriciliğini bölgemizde özellikle fındık üreticilerine model olarak göstermek suretiyle alternatif gelir kaynağı oluşturmak amacıyla Çarşamba İlçemiz Gülyazı mahallesinde Bakanlığımız finansmanı ile 10 dekar alanda 2 çeşit ve 2200 adet Aronia fidanı toprakla buluşturulmuştur.

İl Müdür Vekili Bayram AY, dikimi tamamlanan 10 dekar Aronia bahçesini inceleyerek proje ile ilgili; Aroni meyvesinin Bölgemize adaptasyonu, gelişimi, verim ve kalitesinin izlenerek diğer üreticilere ve bölgelere model karlı bir meyve çeşidinin ilimize kazandırılmasının hedeflendiğini dile getirmiştir.

Mısır Silajının Yapımı ve Hayvan Beslemedeki Önemi

Nazlı SAYAR YAPAR- Zooteknist / Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü

Giriş:

Buğdaygiller (Gramineae) familyasının Maydeae oymağına giren mısır, tüm serin iklim ve sıcak iklim tahılları içinde dünyada en yüksek verimi gösteren, güneş enerjisini en iyi kullanabilen ve birim alandan en fazla kuru madde üretebilen bitkidir.

Mısır, tanesi ile insan beslenmesinde ve tarıma dayalı endüstride önemli bir yere sahipken son 30 yıl içerisinde üretiminin büyük bir bölümü silajlık olarak hayvan beslemesinde kullanılan ve dünyanın en önemli

kaba yemi haline gelmiştir. Mısır silajı, dünyada üretilen en ekonomik ve en yaygın kaba yem olup Amerika Birleşik Devletleri, Hollanda, Almanya ve Fransa gibi ülkelerde proteince zenginleştirilerek sığır besiciliğinde çok yoğun olarak kullanılmaktadır.

Türkiye’de ilk silaj 1931 yılında Ankara, Atatürk Orman Çiftliğinde yapılmıştır. 1970’lere kadar yalnızca devlet çiftliklerinde bulunabilen silaj yavaş da olsa yayılmaya başlamıştır. Mısır ekiminin yaygınlaşmasında, çeşitlerin ekolojiye daha çok uyum sağlaması, etkili yabancı ot kontrolü ve randımanlı hasat aletlerinin geliştirilmesi, birim alandan çok fazla yeşil aksam üretilmesi, ikinci ürün olarak yetiştirilebilmesi, hasattan sonra uzun süre kalitesini koruyabilmesi, yüksek düzeyde tüketilebilmesi, diğer kaba yemlere göre yüksek düzeyde enerji içermesi, daha kaliteli ve ucuz silaj üretilmesi, fermentasyon için herhangi bir katkı maddesine ihtiyaç duyulmaması, ekim nöbetine girmesi ve mısır silajıyla beslenen hayvanlardan elde edilen gübrenin nem içeriğinin yüksek olması gibi üstünlükleri bulunmaktadır.

Günümüzde silajlık mısır üretim alanları, hayvan popülasyonunun yoğun olduğu bölgelerde yaygınlaşmıştır. Ülkemizin hemen hemen her yerinde silajlık mısır ekimi yapılmaktadır. Ticari olarak silajlık mısır üretimi

yapan çiftçiler veya şirketler balyalama yaparak silajı farklı illere satabilmektedir. Son on yıl içerisinde silajlık mısır ekim alanları ve üretim miktarı yaklaşık iki katına çıkmıştır. Türkiye’de silaj amacıyla üretilen mısırın ekim alanı yaklaşık 4,2 milyon dekadır. Toplam silajlık mısır üretimi ise 20,1 milyon tondur.

Silajın Hayvan Beslemesindeki Önemi:

Suca zengin yeşil yemlerin kurutularak saklanması her zaman mümkün olmamaktadır. Silaj, kurutma problemi yaşanan bölgelerimiz için uygun bir kaba yem depolama yöntemidir. Silaj, besleme değeri yüksek, hazmı kolay ve iştah açıcı özelliği ile hayvanlarda et ve süt verimini artırır. Silaj sıkıştırılarak depolandığından kurutarak saklamaya göre daha az yer işgal eder.

Yeşil otlar güneşte kurutulduklarında önemli ölçüde besin kaybına uğrarlar. Silajda ise güneşte kurutma yöntemine göre çok daha az besin maddesi kaybı olmaktadır. Mısır silajı, modern hayvancılık işletmelerinde gelişmekte olan hayvanların, besi danalarının, kurudaki ve laktasyondaki ineklerin yemlenmesinde yoğun bir şekilde kullanılmaktadır. Mısır silajı, söz konusu hayvanların besin madde gereksinimlerini yeterli düzeyde karşılamak için protein, mineral ve bazen de enerji bakımından takviye edilmelidir.

Yüksek tane içeriğinden dolayı besi sığırlarına verilen mısır silajının yemleme stratejisi diğer kaba yemlerden farklılık göstermektedir. Besi sığırı rasyonlarının dengelenmesi düşünüldüğünde önemli olan mısır silajı kalite faktörleri; enerji içeriği, selüloz içeriği, nişasta

için en mantıklı alternatif yem ham maddesidir.

Mısır silajının içermiş olduğu enerji değerinin yaklaşık yarısı nişastadan kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla mısır silajının içerdiği nişastanın kullanılabilirliğini arttırmak yem maliyetlerinin düşürülmesi ve hayvan perfor-

mansı açısından önem arz etmektedir. Mısır silajı tüketimi sığırın yaşı, silajın kuru madde içeriği ve rasyondaki yoğun yem düzeyine bağlı olarak her 100 kilogram canlı ağırlık için 1,5- 2,5 kg arasında değişmektedir.

Silaj Yapımının Aşamaları:

1) Hasat Zamanı: Silaj yapımı için dünyada en fazla yetiştirilen bitki mısırdır. Mısırın silaj yapımında daha çok tercih edilmesinin nedenleri kuru madde içeriğinin oransal olarak yüksek olması ve laktik asit fermentasyonu için yeterli düzeyde şeker içermesidir. Silaj yapımı için mısırın en uygun biçim zamanı, nem oranının % 65-70’e düştüğü, danelerin hamur olum dönemi

içeriği ve sindirim derecesidir. Besi sığırı rasyon maliyetinin önemli bir kısmını enerji ve proteinin sağlanması oluşturmaktadır. Bu nedenle, mısır silajı, besi sığırı yemleme programlarında yeterli düzeyde enerji sağlanması

dir. Bu dönemde koçandaki danelerde çukurlaşma oluşur. Bu dönem koçanda süt çizgisinin 1/2'den 2/3'e düştüğü dönemdir. Daneler ele alınıp ezildiğinde hamur kıvamında olduğu görülür. Bu dönemde bitkide kuru madde oranı % 30-35'tir.

2) Hasat ve Silolama: Silaj hasadına gelen bitkiler, silaj makineleri ile mümkün olan en kısa sürede biçilip parçalandıktan sonra silaj römorkları ile taşınarak siloya doldurulur. Bunu sağlamak için silajlık olarak ekilecek bitki silo yerine yakın seçilmeli, silaj makinesi bakımlı olmalı, silaj taşıma araçları silaj makinesinin çalışmasını aksatmayacak sayıda olmalıdır. Parçalama işlemi materyalin sıkıştırılma yoğunluğu üzerinde oldukça etkilidir. Silajlık bitki 1- 2 cm. uzunluğunda kıyılmalı, içerisinde 3 cm.'den büyük parça oranı fazla olmamalıdır. Parçalanan materyal siloya doldurulur. Dolum işinin uzun sürmesi istenmez. Ülkemiz koşullarında herhangi bir silonun dolumu hava koşullarına bağlı olarak en fazla 1- 2 günde tamamlanmalıdır. Bu nedenle silonun büyüklüğü, işletme yem varlığı, hasat hızı, çalışma tekniği ve çalışma hızı göz önüne alınarak ayarlanmalıdır.

3) Sıkıştırma (Çiğneme): Silajlık materyal siloya katmanlar halinde doldurulurken aynı zamanda sıkıştırma işlemi de yapılır. Bu amaçla paletli veya lastik tekerlekli traktör gücünden yararlanılabilir. Kaliteli bir silaj için iyi sıkıştırma şarttır. İyi bir sıkıştırma için siloya dökülen silajlık materyal en fazla 40-45 cm. kalınlığında serilerek, iyice çiğnenmelidir.

Paket ve sosis silo yapımında silajın sıkıştırılması makine tarafından yapıldığından makine basınç ayarının doğru yapılması gerekir.

4) Kapatma (Örtme): Doldurma ve sıkıştırma işlemi biter bitmez silaj, plastik örtü malzemesi ile kapatılmalıdır. Örtme sırasında yığının hava ile temasta olan tüm yüzeyleri kapatılır. Gergin halde serilen plastik örtünün etekleri toprak vb. ile baskı altına alınarak yem yığınının hava girişi engellenir. Yem yığını hava girişi olmayan bir paket haline getirilir. Örtünün üzeri 15-20 cm. kalınlıkta toprak veya hurda lastiklerle kapatılır. Paket siloların yapımında sıkıştırılmış balyalar sarma makineleri tarafından hava almayacak şekilde plastik film ile kaplanır. Sosis silolarda sıkıştırma ve kaplama işlemi birlikte yapılmaktadır.

5) Silajın açılması: Silajın açılması için silajın olgunlaşmasını tamamlamış olması gerekir. Olgunlaşma 4- 21 gün arasında tamamlanır. Ancak silaj en erken 45 gün sonra açılmalıdır. Çünkü silajlık materyalin içindeki zararlı bakterilerin ölmesi ve yok olması için belli bir süre asitli ortamda kalmaları gerekir. Silo açılmamış üzeri toprak ile örtülü ve hava almıyor ise birkaç yıl bozulmadan kalabilir. Silaj, hayvan barınaklarına yakın tarafından açılır, günlük olarak hayvanlara verilecek miktar alındıktan sonra silaj yüzeyi tekrar kapatılır. Örtüde meydana gelebilecek yırtılma veya açılmadan kaynaklı silonun bazı kısımlarında kısmi bozulma ve küflenmeler olabilir. Bu kısımların ayrılması ve kesinlikle yeme karıştırılmaması gerekir.

KÜÇÜK RUMİNANT VEBASI

(Peste Des Petits Ruminants- PPR)

Ekrem TURAN- Veteriner Hekim / Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü

Tanım: Koyun ve keçilerde yüksek ateş, göz-burun akıntıları, sindirim sistemi cidarında kanama ve yaralar, mide ve bağırsaklarda enfeksiyon neticesi ishal ve öksürükle seyreden, zoonoz karakterde olmayan, fakat morbidite (bulaşma) ve mortalitesi (ölüm oranı) yüksek akut seyirli viral bir hastalıktır.

Etiyoloji: PPR virüsü, RNA virüslerden Paramyxoviridae familyasından Morbilivirus genusu içerisinde yer alır.

Epidemiyoloji: Koyun- keçi vebası (PPR) ilk defa 1942 yılında Fildişi Sahilleri'nde rapor edilmiştir. Günümüzde hastalık, Ekvator ve Sahra arasında kalan Afrika ülkeleri, Arap Yarımadası ile Türkiye dâhil tüm Ortadoğu ülkeleri, Hindistan ve Güneydoğu Asya'da görülmektedir.

Türkiye'de ilk PPR vakasının 1996 yılında görüldüğü rapor edilmiş olup son yıllarda ülkemizde hastalık görülme sıklığı artış göstermiştir. İlimizde ise ilk koyun- keçi vebası (PPR) hastalığı 2015 yılında teşhis edilmiştir.

Bulaşma: Hastalık koyun ve keçilerde görülür. Keçiler hastalığa koyunlara nazaran daha duyarlıdır. Büyükbaş hayvanlar hastalığa yakalanmamakla birlikte, deneysel olarak PPR virüsü verilen buzağılarda hastalık ve ölüm meydana gelmiştir.

Genç hayvanlar (3-18 aylık) hastalıktan erginlere göre daha şiddetli olarak etkilenirler. Salgınlar en sık yağışlı ya da soğuk kuru mevsimlerde görülür. Bulaşma, sindirim ve solunum yoluyla olur. Hasta ve duyarlı hayvanların bir arada bulunması en önemli bulaşma kaynağıdır.

Hastalık genellikle inkübasyon (kuluçka) döne-

mindeki henüz klinik semptom göstermeyen hayvanların sürüye sokulması ile başlar ve sürü içinde hızla yayılır. Virüs, enfekte hayvanların tüm sekresyon (gözyaşı, burun akıntısı, salya vb.) ve ekskresyonları (gaita, idrar vb.) ile çevreye yayılır. Çok şiddetli formunda sürünün % 100'ünde hastalık yapar ve % 90 civarında ölüme neden olabilir.

İnsana Bulaşmaz: Hastalık, salgın özelliği nedeni ile koyun ve keçilerde oldukça ciddi ekonomik kayıplara neden olmakla birlikte, insanlar için en olumlu tarafı zoonoz karakterli olmaması yani hayvanlardan insanlara geçmemesidir.

K l i n i k

Bulgular: Koyun ve keçilerde yüksek ateş, sindirim kanalı mukozasında erezyonlu lezyonlar, ishal ve pnömoni ile karakterize viral bir hastalıktır. İnkübasyon (kuluçka) süresi 4- 6 gün olmakla birlikte 2 güne kadar düşebilmektedir.

Hastalık ani yüksek ateş ile (40- 42 °C) başlar. Durgunluk, depresyon, iştahsızlık, ruminasyonun durması, konjunktivitis ve seröz karakterde göz ve burun akıntısı yüksek ateşi takiben görülür. Daha sonra dudak, diş etleri, yanak papillaları, dilin ventral yüzeyinde ve damakta küçük nekroz odakları şekillenir. Bu lezyonlar ağıza kepek serpilmiş manzarası verir ve bu durum hastalık için tipiktir. Bronko- pnömoniyeye bağlı olarak öksürük görülür.

Başlangıçta seröz (beyazımsı- berrak) göz- burun akıntısı mukopurulent (iltihaplı) bir hal alır. İshalin başlaması ile birlikte beden ısısı düşer. İshal her zaman hemorajik (kanlı) karakterde olmayabilir. Dehidrasyon, solunum güçlüğü ve hipotermiyi takiben hastalığın 5 ve 10. günlerinde ölüm şekillenir. Bu formların gözlemlendiği akut semptomların yanı sıra kuzu ve oğlaklarda perakut

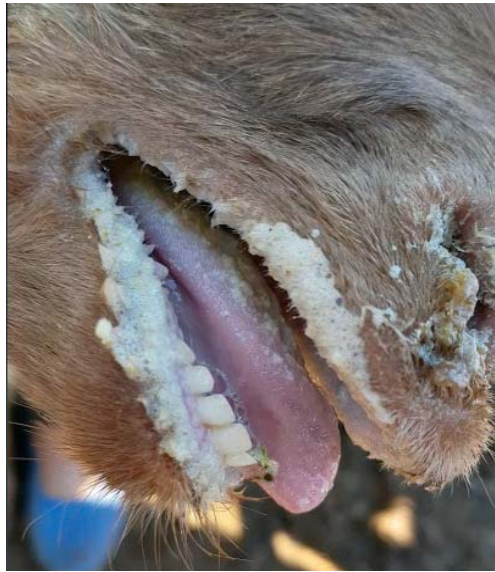

form ve lokal ırkların direncine bağlı olarak subakut form da rastlanabilir.

Hayatta kalmayı başarabilenlerde iyileşme dönemi uzun sürmekle birlikte, ömür boyu devam ettiği düşünülen aktif bağışıklık şekillenmektedir. Hastalık, koyun ve keçilerde benzer bulgularla seyreden diğer hastalıklar (keçi ciğer ağrısı, mavi dil, pasteurellosis vb) karıştırılabileceğinden, kesin teşhis için laboratuvara numune gönderilmesi gerekmektedir.

Otopsi Bulguları: Ölen hayvanlarda, ağızda görülen ülserasyonların sert damak, farenks ve yemek borusunun üst üçte birine kadar yayıldığı, bazen rumen, reticulum ve omasumda görüldüğü, duodenum ve ileuma kadar ilerlediği gözlenir.

Peyer plaklarındaki nekroz sebebi ile, nekrotik-hemorajik enterit, ilio-sekal geçişte ve caeco-colic birleşim noktasında konjesyon varlığı ile kolonda patognomonik zebra çizgilerinin bulunuşu dikkat çeker. Akciğerlerde hiperemi ve konjesyon,

plörada yangı ve göğüs boşluğunda sıvı birikimi, dalakta konjesyon ve büyüme ile lenf düğümlerinde ödem ve büyümenin varlığı ile vulvovaginitis görülebilir.

Marazi Madde Seçimi ve Gönderimi: Yüksek ateşli ve hastalık bulgusu gösteren hayvanlardan EDTA'lı defibrine kan (10 ml) ile ağız, burun ve göz akıntıları, svaplar vasıtası ile alınarak veya steril bir kaba aktarılacak soğuk zincirde ve en kısa sürede gönderilir. Ağız ve burundaki ülserasyonların yara kabukları steril bir kaptan gönderilebilir.

Ölen hayvanlardan, lezyon görülen tüm organlar (dil, dudak, akciğer, dalak, karaciğer, böbrek, lenf yumruları ve tonsiller) aseptik olarak alınarak her biri ayrı bir numune kabı ya da poşetinde olacak şekilde ve soğuk zincirde gönderilir.

Aborte fetüsten beyin, beyincik, dalak, akciğer, karaciğer ve böbrek aseptik olarak alınarak ve soğuk zincir koşulları sağlanarak gönderilir. Hastalığı atlaman veya aşılanan hayvanların bağışıklık durumunun tespiti isteniyorsa (bağışıklık surveyansı), bu durumda kan serumu gönderilmelidir, teşhis için kan serumunun gönderilmesi uygun değildir.

Koruma ve Kontrol: Tarım ve Orman Bakanlığı İl ve İlçe Müdürlükleri'nce programlı aşılama kapsa-mında her yıl koyun ve keçiler hastalığının yayılmasını kontrol altına almak için PPR virüsünün Attenué Suşuyla geliştirilen aşı ile aşılanmaktadır. Koruyucu düzeyde bağışıklık, aşılama 21 gün sonra meydana gelir.

Direkt temas ile bulaşan bu hastalıkta, hasta hayvanların sağlıklı hayvanlar ile temasının derhal kesil-

mesi, yem ve sularının, hatta mümkünse bakıcılarının ayrılması gerekmektedir. Hastalık çıkışında mihrak işletme merkezde olmak kaydı ile 3 km²'lik koruma alanı ile bu alanı içerisine alan 10 km²'lik gözetim alanları oluşturulur ve bu bölgelerde kordon- karantina tedbirleri uygulanır.

Çevreden mihraka doğru 10 km²'lik alan içerisinde bulunan tüm küçükbaş hayvanlar aşılanır ve bu bölgeye küçükbaş hayvan girişleri yasaklanır.

ARICILIĞIN TEMEL PRENSİPLERİ

Dr. Ali KORKMAZ / Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü

Giriş

Ülkemizde arıcılık sektörü her geçen gün gelişmekte, yeni yaklaşımların önü açılmaktadır. Gün geçtikçe yeni arı ürünleri ve üretim teknikleri geliştirilmekte, bir zamanlar adı dahi bilinmeyen arı ürünleri ve polinasyon gündemimizde yerini almaktadır.

Bu duruma paralel olarak da Arıcılık ülkemizde her geçen gün yaygınlaşmaktadır. Büyümekte olan bir sektörün kendi içerisinde sorunlar yaşaması tabii ve söz konusudur. Bu nedenle arıcılığın tüm bileşenlerinin irdelenmesi ve sektörde başarı için ilkelerin çok net bir şekilde anlaşılması gerekmektedir. Arıcı sağlığından arı sağlığına, ürün çeşitliliğinden üretimde kullanılan malzeme çeşitliliğine kadar pek çok konuda uyulması gereken kurallar yanında dikkat edilmesi gereken ayrıntılar da bulunmaktadır. Ayrıca ülkemiz koşullarında arı biyolojisinden balın pazarlamasına ve müşteri ilişkilerine kadar multidisipliner bir uğraşı gerektirmektedir.

Arıcılık, az sermayeli tarımsal ekonomik faaliyetlerdir. Çiftçiye ana ve/veya ek gelir kaynağı sağlamaktadır. Polinasyon ile bitkisel verimlilikte önemli düzeyde tohum ve meyve verimi başta olmak üzere üretim artışları sağlamaktadır. Polinasyona olan etkileri sonucunda çevresel sürdürülebilirliğe katkı vermektedir. Arı sütü, bal ve polen gibi ürünlerle yüksek besin içerikli gıda üretimi yapılmasına olanak tanımaktadır. Arı zehiri ve propolis başta olmak üzere tüm arı ürünleri, Dünya’da yaygın bir şekilde alternatif tıbbi uygulamalarda kullanılmaktadır.

Tarımsal amaçlı olarak kullanılmayan ve ülke-

mizde bol miktarda bulunan, işlenmeyen tarımsal alanların değerlendirilmesini sağlamaktadır. Hobi ve dinlenme amacıyla yapılabilecek olan tarımsal uğraş kollarından birisidir. Tüm bu gerekçelerle birlikte gerek kolay ve kısa zamanda temelinin öğrenilmesi ve gerekse de az sermaye ile işe başlanabilmesi gibi nedenlerle tarımsal meslek edinme noktasında birinci derecede önemli seçenektir. Arıcılığa başlamak isteyenlerin öncesinde, arıcılığa başlamış olanların süreç içerisinde dikkat etmesi gerekenler aşağıda verilmektedir.

Arıcıda Bulunması Gereken Özellikler

- ➔ Yeterli arıcılık bilgisine sahip olması için arıcılık kitaplarını okuması yanında aylık arıcılık yayınlarını takip etmelidir.
- ➔ Bilimsel, teknik ve karlı arıcılık yapabilmesi için gerekli olan kovan, ırk, bölge, arılık yeri vs seçimi konusunda bilgili ve bilinçli olmalıdır.
- ➔ Arıcılıktaki yenilikleri takip etmek ve uygulamak konusunda araştırmacı ve girişimci olmalıdır.
- ➔ Arıcılık sektöründe görev yapan tüm sektör paydaşları ile görüşmek, tanışmak, dayanışmak, bilgi alışverişinde bulunmak amacıyla kongre, panel, konferans başta olmak üzere eğitim toplantılarına katılım sağlamalıdır.
- ➔ Ürettikleri ürünün pazarlanması, sektörle dayanışma sağlayarak piyasa vurguncularından en

alt düzeyde etkilenmesi için arıcılıkla ilgili örgütlenmeler üye olmak veya görev almak noktasında girişimci ve katılımcı olmalıdır.

- ➔ Mevcut bilgisini her aşamada güncellemek ve yenilemek için istekli ve araştırmacı olmalıdır.
- ➔ Verimlilikte başarılı olabilmesi için arıcılık alet ve ekipmanları başta olmak üzere mekanizasyon kullanımına özen göstermelidir.
- ➔ Arı kolonilerindeki değişimler, mevcut durum ve yapılan işlemler gibi konularda kayıt defteri tutma yeteneğine sahip olmalıdır.
- ➔ Üretim planlanması, pazar ve pazarlama koşulları konusunda bilgi sahibi olmalıdır.
- ➔ Arılarla çalışırken sakin, seri, titiz ve sağlık koşullarına uyan bir yapıya sahip olmalı, günlük yaşamında dahi temizliğine dikkat ederek örneklik sergilemelidir.
- ➔ İnsanlara bir gıda maddesi yanında sağlıklarına katkı ve destek sağlayan ürünü ürettiği bilinci ile üretim koşullarında sağlık koşullarına dikkat etmelidir.
- ➔ Özellikle antibiyotik ve arılara tescilli olmayan ilaçların kullanılmaması konusunda duyarlı olmalı ve arı ürünleri üzerinde olumsuz etkide bulunan bu konuda çevresini sürekli uyarmalıdır.
- ➔ Göçer arıcılık ve bal pazarlaması başta olmak üzere arıcıları ilgilendiren yasal süreçler konusunda ilgili kurumlarla sürekli iletişim halinde olmalıdır.
- ➔ Arıcılık yapmaya karar veren kişi için kovan, arı ırkı, arıcılık yapılacak bölge ve arılık seçimi çok önemlidir. Ancak sağlık her şeyden de önce gelen bir olaydır. Bu nedenle arıcılık yapacak kişilerin arı alerjisi olup olmadığı saptanmalıdır. Bunun için en yakın bir sağlık kuruluşunda arı alerjisi testi yaptırılmalıdır.
- ➔ Arıcının alerjisi olmasa bile arılıkta bir ecza dolabı içerisinde alerjiye karşı ilaç seti bulundurulmalıdır.

Kovanda Bulunması Gereken Özellikler

- ➔ Her an açılabilir ve kontrol edilebilir olmalıdır.
- ➔ Bir kovandan diğerine çerçeve transfer edilebilmelidir.
- ➔ Ana arının varlığı ve performansı gözlenebilmelidir.
- ➔ Hastalık ve zararlıların gözlem ve tedavisi rahatlıkla uygulanabilir olmalıdır.

visi rahatlıkla uygulanabilir olmalıdır.

- ➔ Taşınması ve araca yüklemesi kolay olmalıdır.
- ➔ Kırık, çatlak ve su geçiren bir yapısı olmamalıdır.
- ➔ Kovan yapımında arı ve insan sağlığına zararlı malzeme ve boya kullanılmamış olmalıdır.
- ➔ İstenildiği an satılabilecek kalite ve standartta olmalıdır.

Arı Irkında Bulunması Gereken Özellikler

- ➔ Mevcut iklim şartlarına uyabilmelidir.
- ➔ Floranın uygun olduğu zamanda fazla bal yapmalıdır.
- ➔ Yavru büyütme yeteneği fazla olmalıdır.
- ➔ Oğul verme eğilimi düşük olmalıdır.
- ➔ Hastalık ve parazitlere karşı dayanıklı olmalıdır.
- ➔ Kışlama yeteneği yüksek olmalıdır.
- ➔ Temizlenme davranışı yüksek düzeyde olmalıdır.
- ➔ Uysal olmalıdır.
- ➔ Az balla kışı çıkartabilmelidir.

Arı Kolonisi Seçerken Dikkat Edilecekler

- ➔ Ergin arı, yavru ve bal yeterli düzeyde olmalıdır.
- ➔ Petekler küflü, güveli ve siyahlaşmış olmamalıdır.
- ➔ Arı alınacak arılıkta arı hastalık ve zararlıları konusunda gerekli tüm önlemler alınmış olmalıdır.
- ➔ Ana arısı yöreye uygun ırkta, genç ve boya ile işaretlenmiş olmalıdır.
- ➔ Ergin arı ve yavruarda herhangi bir hastalık ve zararlı bulunmamalıdır.
- ➔ En az 5 çerçeveli olup 3 çerçevesinde yavru, diğer çerçevelerde bal ve polen olmalıdır.
- ➔ Boş çerçeve bulunmamalıdır.
- ➔ Çerçeveler standartlara uygun boyutta olmalıdır.

Arıcılık Yapılacak Bölgenin Özellikleri

- ➔ Bölge bitki varlığı nektar ve polen bakımından zengin ve uzun süre devam etmelidir.
- ➔ Arılara zarar verecek tarımsal savaşım ilaçları kullanılmamalıdır.
- ➔ Kilometrekare başına düşen kovan sayısı, verimliliği olumsuz etkileyecek düzeyde olmamalıdır.
- ➔ İzole çiftleştirme ve gen koruma alanında olmamalıdır.
- ➔ Arıcının sosyal, sağlık ve beslenme gereksinimlerini karşılayacak yerlere yakın olmalıdır.

Arılıkta Dikkat Edilecek Özellikler

- ➔ Rüzgâr almayan bir yer olmalıdır.
- ➔ Araç bakımından işlek yollardan uzak olmalıdır.
- ➔ Yazın gölge, kışın güneye bakan güneşlik yer seçilmelidir.
- ➔ Yağmur tutmayan, çamur olmayan bir yer seçilmeli, kovanlar 25-30 cm sehpa üzerine konulmalıdır.
- ➔ Sık sık tarımsal ilaçlama yapılan alanlardan uzak yerler seçilmelidir.
- ➔ İnsan ve hayvanların yoğun olduğu yerden ve ana yollardan en az 200 metre, ara yollardan 30 metre uzak olmalıdır. Yerleşimi dağınık bölgelerde en yakın eve en az 50 metre olmalıdır.
- ➔ Çocuk parkı ve yüzme havuzlarından uzak olmalıdır.
- ➔ Arılık yakınında temiz su olmalı veya arılık içerisine suluklar yapılmalıdır.
- ➔ Arı uçuşunun kolay olması ve yangına karşı kovanlar ot ve çalılıklar arasına konulmamalıdır.
- ➔ Hırsızlık ve terör olan bölgelerden uzak durulmalıdır.
- ➔ Kolay ulaşım sağlanabilecek yer olmalıdır.
- ➔ Devletçe konaklamaya izin verilen alanda olmalıdır.
- ➔ Arıcının sosyal, sağlık ve beslenme gereksinimlerini giderebileceği konumda bulunmalıdır.
- ➔ Kovanlar arası 1 m, sıra arası 2 m olmalıdır. Etkin çalışma için kovan araları 50-75 cm olabilir.
- ➔ 5 km yarıçaplı alanda zengin nektar ve polen kaynağı bulunmalıdır.
- ➔ Etkin bal üretimi için bitki yoğunluğuna göre kovan konulmalıdır. Örneğin, korunga, yonca, üçgül gibi alanlarda 4 dekara 1 kovan; narenciye sahalarında 2 dekara 1 kovan konulmalıdır.
- ➔ Bir arılıkta 50 civarında kovan bulunmalı ve her iki arılık arasında 750 m aralık olmalı ya da bir arılıkta 150 kovan bulunmalı ve iki arılık arasında en az 1 km mesafe olmalıdır.
- ➔ Her ilin kendi koşullarına uygun olarak düzenlenmiş arıcılık komisyon kararı hakkında bilgi sahibi olunmadan göçer arıcılık yapılmamalıdır.

Arılıkta Çalışma İlkeleri

- ➔ Arıların uçuşta olduğu, 14 derece üstünde sıcaklığın bulunduğu, ılık güneşli bir günde kovan açılmalıdır.
- ➔ Arı kovanları arasında şaşırmayı önleyecek ve arıcının rahat çalışmasına olanak tanıyacak şekilde yaklaşık 50 cm boşluk bırakılmalıdır.
- ➔ Kovanların beyaz, sarı, yeşil ve mavi renge boyanması ve karışık olarak arılığa dağıtılması arıların kovanlarını şaşırmalarının önüne geçecektir.
- ➔ Temiz ve açık renkli giyecekler giyilmelidir. Maskenin beyaz renkte olmasına dikkat edilmelidir.
- ➔ Arılık içerisinde el kol hareketleri yapılmamalıdır.
- ➔ Maskesiz olarak arılara yaklaşılmamalı, kovan açılmamalıdır.
- ➔ El demiri olmadan kovan açılmamalı, kovan içerisinde herhangi bir uygulamaya başlanmamalıdır.
- ➔ Kovana yaklaşmadan önce körük yakılmış olmalıdır.
- ➔ Temiz paçavra, kuru çalı, talaş gibi malzemeler yakıt olarak kullanılmalıdır. En ideali oluklu ambalaj kartonudur.
- ➔ Arıların kanatlarını yakmaması ve kızdırmaması için körüğün çalışırken alev veya kıvılcım çıkarmamasına dikkat edilmelidir.
- ➔ Arılarla çalışırken kenarda durulmalı ve giriş deliğinin önü kapatılmamalı, güneş arkaya alınmalıdır.

- ➔ Kovan giriş deliğinden duman verilip 1-2 dakika bekleyerek arıların sakinleştirilmesi sağlanmalıdır.
- ➔ Ana arının ikinci çerçevede olma olasılığı az olduğu için önce ikinci çerçeveyi çıkarmalı sonra diğer çerçeveler alınıp incelenmelidir.
- ➔ Hızlı hareketler arıların saldırma ve sokmasına neden olacağından yavaş çalışılmalıdır.
- ➔ Parfüm gibi kokular dökünerek arılık içerisine girilmemeli ve kovan kontrolü yapılmamalıdır.
- ➔ Yağmacılığa meydan vermemek için ballı petekler dışarıda bırakılmamalı veya unutulmamalıdır.
- ➔ Şuruplama yapılırken şurubun etrafa dökülmemesine dikkat edilmelidir.
- ➔ Arıların taşınması işlemi gerekli ise 1 metreden yakına veya 5 kilometreden uzak mesafeye yapılmalıdır.
- ➔ Arılık içinde daha uzak mesafeye yer değiştirme yapılacaksa ve kolonilerin fazla zarar görmesi istenmiyorsa her gün 1 metre kaydırma suretiyle taşıma yapılabilir.
- ➔ Uzak mesafelerde arı taşıma gerekmesi durumunda 5 kilometreden daha yakın mesafeye taşıma işlemi kesinlikle yapılmamalıdır. Aksi halde tarlacı arılar eski yerlerine döneceklerdir.
- ➔ Arılıkta, herhangi bir arı alerjisi durumu na karşı, ilk yardım amacıyla ilaç seti bulundurulmalıdır.

Gürcistan Tarım Bakanı ve Beraberindeki Heyet İl Müdürlüğümüze Ziyarete Bulundu

Gürcistan Acara Özerk Bölgesi Tarım Bakanı Sayın Tite AROSHIDZE Başkanlığındaki heyet, Ülkemizdeki Balıkçılık Sektörü'nün güncel durumu hakkında bilgi almak üzere İl Müdürlüğümüze ziyarette bulunmuşlardır.

Söz konusu heyet; Bakanlığımız Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü Yetiştiricilik Daire Başkanı Sayın Özerdem MALTAŞ ve İl Müdürümüz Sayın Nail KIRMACI tarafından kabul edilmiştir. Heyete Ülkemiz ve İlimiz Balıkçılık sektörü hakkında sunumlar yapılmış, Acara Özerk Cumhuriyetinin mevcut balıkçılık sektörü durumu hakkında bilgiler alınmıştır.

Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Mustafa DEMİR ve Samsun Valisi Sayın Osman KAYMAK tarafından da kabul edilen Heyet akabinde Samsun ve Sinop İlleri Su Ürünleri Yetiştiriciler Birliği Sayın Osman PARLAK'ın da katkılı ile ziyaret programı kapsamında bir dizi incelemede bulunmuştur. Sırasıyla; Yakakent İlçesi Küplüağzı Mevkiinde Alabalık ve Levrek ve Bafra İlçesi Derbent Baraj Gölü'nde Alabalık Yetiştiriciliği üzerine su ürünleri tesisleri, Canik Balıkçı Barınağı, Bakanlığımıza bağlı Samsun Veteriner Kontrol Enstitüsü Müdürlüğü,

Su Ürünleri İşleme Değerlendirme Tesisleri, Balık Unu ve Yağı Üretim Tesisleri ile Organik Tarım Ürünleri üretimi yapan bir tesis ziyaret edilerek misafir heyete balıkçılık ve tarım sektörümüz hakkında bilgiler verilmiş, heyetin soruları cevaplanmıştır.

Heyet, son olarak Sinop Üniversitesi Su ürünleri Fakültesi'ne ziyarette bulunmuş olup Balıkçılık ve Su ürünleri Genel Müdürlüğü Yetiştiricilik Daire Başkanı Sayın Özerdem MALTAŞ ve İl Müdürümüz Sayın Nail KIRMACI da Ülkemiz ve İlimizi ziyaretleri için kendilerine teşekkürlerini sunmuşlardır.

ÜRETİMDE MÜNAVEBE UYGULA DESTEKSİZ KALMA

Tarım ürünlerinin yeterli, kaliteli ve uygun maliyetlerde üretimi; tarım yapılan arazinin, çiftçilerin, çevrenin ve doğal tarım kaynaklarının korunmasını geliştirecek sistem ve uygulamalarla mümkündür.

Tarım arazilerinde uzun yıllar aynı bitkinin yetiştirilmesi ile toprak yapısı bozulmakta, erozyon zararları artmakta, toprak verimliliğinde genel bir azalma görülmekte, belirli hastalık ve zararlılar ile yabancı otlar katlamalı olarak çoğalmaktadır.

Ekim nöbeti uygulamaları ile; toprağın fiziksel, kimyasal ve biyolojik yapısı iyileştirilmekte, toprakta organik madde arttırılmakta, daha fazla su tutması sağlanmakta, toprağın verimliliği yükseltilmekte, yabancı otlar ve hastalık- zararlılarla mücadele etkinliği arttırılmaktadır.

Sağlıklı ve besin kalitesi yüksek ürün elde etmek, doğaya zarar vermemek şartıyla gelecek nesilleri korumak, kimyasal maddelerin zararlarının insan, çevre ve hayvanlar üzerinde oluşturduğu olumsuz etkilerden korunmak amacıyla, 8 Haziran 2018 tarih ve 30445 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bitkisel Üretim Destekleme Ödemesi Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No:2018/17)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2018/27) in 22 inci maddesi 1 nci fıkrasının (kk) bendinde yer alan;

“2018 üretim yılından başlamak üzere, örtüaltı üretimler ve çeltik hariç olmak üzere bir parselde aynı tek yıllık bitki arka arkaya üç kez ekilirse, üçüncü üretim için bu Tebliğde belirtilen destekleme ödemeleri yapılmaz.” hükmü ile 2018 yılından itibaren bitkisel üretim desteklemelerinden yararlanmada münavebe şartı getirilmiştir. Ülkemiz sahip olduğu ekoloji ile, polikültür tarım yapılmasına ve aynı tarım arazisi üzerinde ekim nöbeti (münavebe) ile farklı türlerde ürün elde edilmesine uygundur.

Bununla birlikte gerek genel münavebe uygulamalarında gerekse ana ürünlerin ekimleri arasında (örneğin art arda yapılan mısır, ayçiçeği ve buğday ekimleri arasında) boş kalan sürede, toprak yapısının düzelmesine ve toprakta organik madde birikimine yardımcı olan, vejetasyon süreleri kısa baklagiller yada buğdaygil ve baklagil yem bitkilerinin veya bunların karışımlarının ekilmesi doğal üretim kaynaklarının sürdürülebilirliği açısından da büyük önem arz etmektedir.

2018 ve 2019 üretim yıllarında aynı ürünü yetiştirmiş ve 2020 üretim sezonunda da aynı ürünü yetiştirmeyi planlayan üreticilerimiz, Tebliğin ilgili maddeleri gereğince hem mazot/ gübre desteğinden hem de varsa fark ödemesi desteklemeleri gibi diğer bitkisel üretim desteklemelerinden faydalanamayacaktır.

Bu nedenle üreticilerimizin desteklemelerden faydalanabilmeleri için 2020 üretim yılında son iki yılda yetiştirdiği üründen farklı bir ürün yetiştirmesi gerekmektedir. İkinci üretim yapılabilen yerlerde yöre ekolojisine uygun vejetasyon süreleri kısa baklagil grubu ürünler veya buğdaygil ve baklagil yem bitkilerinin yada bunların karışımlarının ekilmesi ve destek şartlarına uygun olması durumunda ödenecek diğer bitkisel üretim desteklerinden de faydalanabileceklerdir.

Üreticilerimizin mağdur olmaması ve uygulamanın sürdürülebilirliği açısından 2018 ve 2019 üretim yıllarında aynı ürünü yetiştirmiş üreticilerimizin 2020 üretim sezonunda farklı bir ürün yetiştirmesi ve ÇKS’de beyan etmesi gerekmektedir.

TARIMSAL DESTEKLEMELERDE MÜNAVEBE ŞARTI !

Sayın Çiftçilerimiz; 2018 Yılından İtibaren Bir Parselinizde Üç Yıl Üst Üste Aynı Ürünü Ekerseniz Üçüncü Yıl Destekleme Ödemesi Yapılmayacaktır.

*** Bu Uygulamadan Çeltik ve Örtü Altı Üretimleri Muaftır ***

NASIL DESTEK ALIRIM?	NASIL DESTEK ALAMAM?
2018	2018
2019	2019
2020	2020

DESTEK ALAMAZ!

SAMSUN İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ

samsun.tarimorman.gov.tr @SamsunTRM

Lider Çocuk Tarım Kampı-2019

atıklarının ayrıştırılıp preslenerek yeniden geri dönüşüme gönderilmek üzere paketlenildiği 'Güven Atık Geri Dönüşüm Tesisi' ziyaret edildi.

Etkinliğin ikinci günü olan 02.05.2019 Perşembe günü ise, Tekkeköy İlçesindeki Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü ziyaret edilerek; buradaki Enerji Laboratuvarı gezildi, yenilebilir tarımsal ürünlerin biyoyakıta dönüştürülmesi hakkında bilgi verildi. Tohum ekimi, fide dikimi ve tarım uygulamaları uygulamalı olarak gösterildi. Deneme bahçeleri ve seralar gezildi.

Bakanlığımızca 2014'den beri düzenlenmekte olan 'Lider Çocuk Tarım Kampı'nın 6.'sını İl Müdürlüğümüz, İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün de işbirliği ile İlkadım İlçesi Kışla Yaşar Doğu İlkokulu 4-C Şubesinin katılımı ile gerçekleştirdik.

Daha önceki yıllarda tarımla ilgilifarklı konuların vurgulandığı etkinlikte bu seneki tema ise; Cumhurbaşkanımızın Eşi Emine Erdoğan'ın himaye ettiği ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından başlatılan Sıfır Atık Projesi'nden hareketle 'Sıfır Atık' teması oldu.

Kampın ilk günü olan 30.04.2019 Salı günü, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nden Çevre Mühendisi Şerife ARAZ ve Pelin DURU çocuklarımıza; "Sıfır Atık" konusunda bilgi vererek sonrasında da soruları cevapladı. Aynı gün Tekkeköy İlçemizde bulunan ve şehrin çöp ve

Aynı gün, önce Tekkeköy İlçemizdeki Candal Alabalık Üretim Tesisleri ve sonrasında da ÇarşambaYeşilirmak Doğal Yaşam Parkı ile Yöresel Çarşamba Konağı ziyaret edildi. At çiftliği ve binicilik tesisleri gezildi, yöresel ürünler tanıtıldı.

Etkinliğin 3. ve son günü olan 03.05.2019 Cuma günü ise Atakum İlçesinde bulunan Çakırlar Korusu'nda şenlik havasında bir piknik düzenlendi.

Finalde İl Müdürlüğümüz Sayın Nail KIRMACI'nın, kampa iştirak eden çocuklara Katılım Belgelerini verdiği 3 günlük 'Lider Çocuk Kampı- 2019' bu yıl da verimli geçerek amacına uygun şekilde tamamlanmış oldu.

"OKUL GIDASİ" LOGOSU UYGULAMASI BAŞLIYOR

16 Eylül İtibariyle Okullarda Satılan Ambalajlı Ürünlerde "Okul Gıdası" Logosu Olmayan Hiçbir Gıda Ürünü Kantinlerde Satılmayacak!

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ve özel tüm okulların bünyesinde bulunan kantin, kafeterya, büfe, çay ocağı gibi gıda satışı yapılan işletmelerde satışa sunulan hazır ambalajlı tüm gıdalarda artık 16 Eylül 2019 tarihi itibari ile "okul gıdası" logosu

uygulaması başlayacak. Bu logo uygulamasıyla öğrencilerin güvenilir gıda tüketerek dengeli ve yeterli beslenmelerini sağlanması, 17 milyonu aşkın öğrencinin bilinçli olarak güvenilir gıda tüketimi konusundaki bilgi ve hassasiyetlerinin artırılması hedeflenmektedir.

Tarım ve Orman Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı arasında 02.01.2019 tarihinde imzalanan "Okul Kantinlerinde Satışa Sunulacak Gıdalar ve Gıdalarda Kullanılacak Logo Uygulamasına İlişkin İşbirliği Protokolü"ndeki Okul Gıdası logosu uygulaması ile enerji yoğunluğu yüksek ürünlerin tüketilmesi engellenerek "obozite" gibi sağlığı riske atan hastalıklara karşı savaş açılması, beslenmeye uygun gıdaları diğer gıdalardan ayırarak bilinçli ve sağlıklı beslenme alışkanlığının kazandırılması hedeflenmektedir.

Bu nedenle artık Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ve özel tüm okulların bünyesinde bulunan kantin, kafeterya, büfe, çay ocağı gibi işletmelerde artık "Okul Gıdası" logosu olmayan hiçbir gıda ürünü satılmayacak. Satılması halinde bunun en büyük engelleyicileri konu hakkında bilgilendirilmiş olan ve bu konuya hassasiyet gösterecek olan öğrencilerimiz olacaktır. Öğrencilere okul bünyesinde Tarım ve Orman Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı personellerinden oluşturulacak olan komisyonca programlanacak eğitimler verilecektir.

Üç Bakanlık arasında 02.01.2019 tarihinde imzalanan protokole müteakip 20 Haziran 2019 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan, okulların açılış tarihi olan 16 Eylül 2019 da yürürlüğe girecek olan ve amacı resmi ve özel okul/kurumların bünyesinde faaliyet gösteren kantin, kafeterya, büfe, çay ocağı gibi gıda işletmelerinde satışa sunulacak olan hazır ambalajlı gıdalarda Okul Gıdası Logosu kullanımına ilişkin hususları belirlemek

olan "Okul Gıdası Logosu Uygulaması Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2019/29)" resmi ve özel okul/kurumların bünyesinde faaliyet gösteren yemekhaneleri kapsamamaktadır.

Okul kantinlerinde satılan ve öğrenciler tarafından tüketilmesi cazip hale getirilen sağlıksız gıdalara karşı açılan yeni bir savaş aracı olan "Okul Gıdası Logosu" nun özellikleri Tebliğ (2019/29) Madde 6 a göre;

"(1) Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ve özel okul/kurumların bünyesinde faaliyet gösteren; kantin, kafeterya, büfe, çay ocağı gibi gıda işletmelerinde satışa sunulacak olan hazır ambalajlı gıdalar üzerinde Ek-1'de yer alan logo bulunur.

(2) Ambalaj üzerinde yer alacak logonun çapı;

a) En geniş yüzeyi 80 cm² den büyük olan ambalajlarda veya kaplarda 2,5 cm,

b) En geniş yüzeyi 25 cm² ile 80 cm² arasında olan ambalajlarda veya kaplarda 2 cm,

c) En geniş yüzeyi 25 cm²'den küçük olan ambalajlarda veya kaplarda 1,5 cm,

olarak uygulanır.

(3) Okul Gıdası Logosunda yer alan yazı karakterleri ve şekiller etikette kullanılan zemin ile kontrast oluşturacak şekilde kullanılır." şeklinde belirtilmiştir.

05 Şubat 2013 tarihli ve 28550 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Okul Kantinlerine Dair Özel Hijyen Yönetmeliği"ni takiben yıl içerisinde bir ya da iki defa denetlenen kantinlerde devam edecek kontrol ve denetimler esnasında okul logosu bulunmayan hazır ambalajlı gıda ürünlerine rastlanması halinde Milli Eğitim Bakanlığı tarafınca işletmeciyile yapılan sözleşmenin feshi edilmesi, Tarım ve Orman Bakanlığınca da hem satış yapan işletmeciye hem de üretici işletmeciye yönelik cezai uygulamalar şeklinde yasal tedbirler alınacaktır.

KKYDP 13. Etap Tebliği Yayınlandı

Tarım ve Orman Bakanlığınca Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında Tarıma Dayalı Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No:2019/30) 2 Ağustos 2019 tarih ve 30850 Sayılı Resmi Gazetede tarihli Resmi yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yatırım konuları hakkında ayrıntılı bilgi veren Samsun İl Tarım ve Orman Müdürü Vekili Bayram AY; hibe programı ile Küçük ve orta ölçekli ekonomik faaliyetlere yönelik yatırım tesislerinin desteklenmesi amaçlanmaktadır. Program kapsamında ilimizde; ekonomik yatırım konularından;

- 1- Bitkisel ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması ,
- 2 - Hayvansal ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması,
- 3- Su ürünlerinin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması
- 4- Soğuk hava deposu,
- 5- Çelik silo yapımı,
- 6- Hayvansal ve bitkisel orijinli gübre işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması tesisi,
- 7- Yenilenebilir enerji kullanan yeni seraların yapımı,
- 8 - Yenilenebilir enerji üretim tesisleri,
- 9 - Tarımsal üretime yönelik sabit yatırımlar ve Kırsal ekonomik alt yatırım konularından;
- 1- Kırsal turizm yatırımları,
- 2- Çiftlik faaliyetlerinin geliştirmesine yönelik alt yapı sistemleri,
- 3- El sanatları ve katma değerli ürünler,
- 4- Bilişim sistemleri ve eğitim yayınları hibe desteği kapsamında değerlendirilecektir açıklamasında bulundu.

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürü Vekili Bayram AY program kapsamında yaptığı açıklamada yatırımcılarımıza; alt limit 50.000 TL ile üst limit 2.500.000 TL hibeye esas Proje tutarlarının KDV hariç % 50 'sine Hibe desteği verilebileceğini, başvuruda bulunanların tarımsal amaçlı kooperatifler ve birlikler veya tüzel kişiler olması halinde ekonomik yatırım konularında hibeye esas proje tutarı; yatırım niteliği yeni tesis olan başvurulardan 2.500.000 Türk Lirası, yatırım niteliği tamamlama olan başvurularda 1.750.000 Türk Lirası, yatırım niteliği kapasite artırımı, teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon olan başvurularda 1.250.000 Türk Lirası, başvuruda bulunanların gerçek kişiler olması

halinde ekonomik yatırım konularında; yatırım niteliği yeni tesis olan başvurularda 1.250.000 Türk Lirası, yatırım niteliği tamamlama olan başvurularda 1.000.000 Türk Lirası, yatırım niteliği kapasite artırımı, teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon olan başvurularda 750.000 Türk Lirası, üst limitini geçemeyeceğini, kırsal ekonomik alt yapı yatırım konularında hibeye esas proje tutarı 500.000 Türk Lirası üst limitini geçemeyeceğini söyledi.

Gerçek ve tüzel kişiler tarafından bu tebliğde belirtilen usul ve esaslara göre hazırlanan başvuru dosyasının girişine gerçek ve tüzel kişiler tarafından bu tebliğin yayımı tarihinden (2 Ağustos 2019) itibaren 60 gün (altmış) içerisinde elektronik ağ "www.tarimorman.gov.tr" internet adresinden yapacaklardır.

Başvuracak gerçek ve tüzel kişiler program konusunda İl Müdürlüğümüz Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şubesinde İl Proje Yürütme Biriminden bilgi alabilirler ve ayrıca tebliğ ile ilgili ayrıntılı bilgiye <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/08/20190802-14.htm> adresinden de ulaşabilirler.

13. Etap Tarıma Dayalı Yatırımların Desteklenmesi Programı Bilgilendirme Toplantıları Başladı

KKYDP 13. Etap Tarıma Dayalı Yatırımların Desteklenmesi Programı Bilgilendirme Toplantılarımıza Ladik ilçemizde başladık. Kırsal Kalkınma ve örgütlenme Şube Müdürlüğümüz İl Proje Yürütme Birimizce organize edilen toplantıya katılım sağlayan yatırımcılarımıza ve katkı sağlayan Ladik İlçe Müdürlüğümüze teşekkür ederiz.

Sloganımız; Yarısı Sizden Yarısı Bizden Hepsiz Sizin.

Yağmur Suyu İle Kavun Karpuz Yetiştiriciliği

01.08.2019 tarihinde Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü ve İl Müdürlüğümüz işbirliği ile yürütülmekte olan "Karpuz ve Kavun Yetiştiriciliğinde Mikro Havza Su Hasadı Yayım Projesi" tanıtım günü düzenlenmiştir. Etkinliğe Ondokuzmayıs Üniversitesi'nden Prof. Dr. Yusuf DEMİR, İl Müdür Vekilimiz Bayram AY, Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdür Yardımcısı İdris MACİT, Şube Müdürleri, ilgili Oda ve Birlik Başkanları ile Teknik Personel katılım sağlamışlardır.

Tanıtım günü, projenin uygulama alanı olan Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü'ne ait Bafra (Türbe Mahallesi) Deneme İstasyonunda yoğun bir katılım ile gerçekleşmiştir. Tanıtım etkinliğinde açılış konuş-

masından sonra ilk sözü Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdür Yardımcısı Dr.İdris MACİT alarak, proje ve proje dâhilinde Enstitüde yapılan çalışmalar ile kısıtlı ve az su kullanarak yapılan yetiştiricilik hakkında bilgiler vermiştir. Akabinde Ondokuzmayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi,Tarımsal Yapılar ve Sulama Bölümü Başkanı Prof.Dr.Yusuf DEMİR bir açıklama yaparak;suyun faydaları, ülkemizdeki su kaynakları, suyun tarımda kullanımı ve dünya üzerindeki su kaynakları ve bu kaynakların ekonomik şekilde kullanımı ve kıt olan bu kaynakların gelecek kuşaklara aktarılmasının önemi konularında bilgiler vermiştir.

Sonrasında söz alan İl Tarım ve Orman Müdür Vekilimiz Bayram AY, projede emeği geçenlere teşekkür ederek; kavun karpuz üretimi, Bafra ovasındaki mevcut yetiştiricilik, suyun ekonomik kullanımının önemi ve çiftçilerin, suyun ve sulamanın az olduğu yerlerde bu tip yetiştiriciliği dikkate almaları gerektiğini belirtmiş ve projenin ülkemiz tarımına hayırlı olmasını dilemiştir.

Daha sonra Proje uygulama alanına geçilerek, Proje sorumlusu Zir.Yük.Müh.Demet YILDIRIM tarafından katılımcılara Proje, önemi, kıt suyun en ekonomik şekilde kullanarak yetiştiricilik yapılması konularında bilgiler verilmiş ve akabinde katılımcılarla soru cevap şeklinde sohbet gerçekleşmiştir. Finalde ise Proje alanı katılımcılar tarafından gezilerek Kavun, Karpuz ve Fasulye yetiştiriciliği yapılan parseller görülmüştür.

KKYDP 15. Etap Kapsamında Hibe Sözleşmesi İmzalandı

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğümüzce Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı çerçevesinde, 2019 Yılı 15. Etap Bireysel Sulama Sistemleri Hibe Desteği Programı kapsamında Müdürlüğümüze 31 yatırımcı başvuruda bulunmuştur. Başvurulardan 22 adet yatırımcıya ait sulama projesi uygun görülerek Müdürlüğümüzce onaylanmıştır.

Projeleri onaylanarak hibe almaya hak kazanan yatırımcılar ile Hibe Sözleşmeleri İl Tarım ve Orman Müdürü Nail KIRMACI'nın makamında imzalanmıştır.

Sözleşmelerin imzalanması esnasında çiftçilere hitap eden İl Tarım ve Orman Müdürü Sayın Nail KIRMACI; artan nüfus ile birlikte su ve gıda temininin dünyanın önemli sorunları arasında yer aldığına değinerek şunları söyledi;

"Biz sulamaya çok önem veriyoruz. Su olmadan

hayat olamaz. Üreticilerimizin modern basınçlı sulama yöntemlerini kullanmaları çok önemli. Bu projeler ile hem daha az su kullanarak sudan büyük tasarruf sağlıyoruz hem de birim alandan alınan verimi arttırarak daha fazla insana gıda sağlamış oluyoruz.

2019 yılında, 2 adet Tamburlu Yağmurlama Sulama Sistemi, 3 adet Tarla İçi Damla Sulama Sistemi ve 17 adet Yağmurlama Sulama Sistemine destek vererek üreticimizin daima yanında olduğumuzu gösterdik" diyerek yatırımcılarla, yatırımlar arasında köprü olmaktan memnuniyet duyduklarını ifade etti.

Ayrıca " il genelinde hazırlanan 22 projenin toplam maliyetinin 1.568.864 TL. olup hibe desteğinin 785.000 TL. olduğu ve bu projelerle tarımsal üretimin artmasının beklendiğini" ifade etmiştir.

Kenevir Yetiştiriciliği Proje Çalışmaları Devam Ediyor

İl Müdürlüğümüzce Kenevir Yetiştiriciliğini Geliştirme Projesi kapsamında Vezirköprü İlçemiz Narlısaray Mahallesi ve çevre köylerde üretim yapan 59 çiftçiye yaklaşık 450 da alanda ki kenevir üretimi için; Toprak analiz sonuçları esas olmak üzere 12 ton gübre dağıtımı yapıldı. Eski tarihlerden itibaren ilçemizde kendir olarak isimlendirilen bu yıl muhtelif köylerde de üretimi yapılmaya başlanılan kenevir tarımını yaygınlaştırmak üreticimizin ihtiyacı olan konularda destek

vermek amacıyla gerçekleştirilen proje kapsamında İl Müdürümüz ekim alanlarını gezerek zirai ve teknik incelemelerde bulundu.

Üreticiler; üretimi kısıtlayan en önemli faktörün 'su' olduğunu bu konuda destek istediklerini, sulanan arazilerin artırılabilceğini söylemişlerdir. Sayın Nail KIRMACI'nın tarlada çalışan çiftçilerimizle gerçekleştirdiği sohbetinde" sonraki yıllar için hedefimiz; üretimi sanayi ile birlikte gerçekleştirmek. Üreticinin işi üretmek sanayici ise işlemekle uğraşsın tarla sizin fabrika iş insanın olsun üretim nereye satacağım derdimiz olmasın diyerek tarımın ve çiftçinin önemini vurgulamıştır. Kenevirin ve kenevirde istenilen endüstriyel özelliklere sahip olan yerel tohumun üretim merkezi olan ilçe ve mahallemizde yaklaşık 240 torba gübrenin dağıtılmış üreticilerimizde İl ve İlçe Müdürlüğü ile çalışmaktan mutlu olduklarını ifade etmişlerdir.

Samsun Kenevir Hasadına Başladı

29 Eylül 2016 tarih ve 29842 sayılı Resmi gazette yayımlanarak yürürlüğe giren Kenevir Yetiştiriciliği ve Kontrolü Hakkındaki Yönetmelik kapsamında Samsun ilinde yetiştiriciliği yapılan kenevir hasadı başladı.

Konu ile ilgili bir açıklama yapan Samsun İl Tarım ve Orman Müdür Vekili Bayram AY şunları söyledi: "İlde Valilik ve İlçelerde Kaymakamlık izni ile üretimi yapılabilen KENEVİR son yıllarda tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de cazip bitkisel ürünler arasında yer almaktadır. Samsun ili 2019 yılı itibarı ile 74 üretici, 464 dekar alanda lif, tohum ve araştırma amaçlı üretimi devam etmektedir.

Bu toplam alanın 126 dekarlık kısmında 25 üretici ile Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü ve Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitü Müdürlüğü aracılığı ile sözleşmeli tohum üretimi yapılmaktadır. Sözleşmeli tohum üretimi yapan üreticilere İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından toprak analizi sonuçları esas alınarak 12 ton granül üre gübresi dağıtımı gerçekleştirilmiştir. Samsun ili olarak ülkenin ihtiyacı olan tohumu üretmeye, kenevir üretim ve sanayisinin merkezi olmaya talibiz.

2019 yılında Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü eğitim yayım çalışmaları, Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitü Müdürlüğü ile Kenevir Enstitüsü'nün verdiği teknik destek ile üreticiler makineli tarıma yönel-

miştir. Mibzerle ekimi yapılan parsellerin hasadının da mekanizasyon (ot biçme makinesi) ile yapılabilmesi üretici için avantaj olarak görülmektedir. Bitkinin, ekiminin mibzerle yapıldığı alanlarda hasadının da ot biçme makinesi ile yapılması üreticilerin girdi maliyetini azaltmakta, zamandan ve emekten tasarruf sağlamaktadır.

Tekstilden kozmetiğe oldukça geniş bir kullanım alanı olan kenevir bitkisinin unutulmaya yüz tutmuş tarımını ilgili mevzuatlara uygun olarak geliştirmek, yaygınlaştırmak, karlılığını artırmak, ülkemiz sanayisine sektör yaratmak adına çalışmalarımız devam etmektedir. Ülkemiz sanayisinin de ilimiz kenevir üreticilerine desteğini bekliyoruz."

Fındıkta Hastalık ve Zararlılarla Mücadele Eğitimi

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü' müzce organize edilen ve Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü'nden de uzmanların katılımının sağlandığı "Fındıkta Önemli Hastalık ve Zararlılarla Mücadele" konulu eğitim toplantısı, Samsun İli Çarşamba İlçesi Halk Eğitim Merkezi Toplantı Salonu'nda; gerçekleştirildi.

Toplantıda; konuşmacı olarak Samsun Tarım ve Orman İl Müdürlüğü'nden Ziraat Yüksek Mühendisi Dr. Asuman SEZER "Fındık Kurdu ve Fındık Yeşil Kokarcası ile Mücadele", Karadeniz

Tarımsal Araştırma Enstitüsü'nden Ziraat Yüksek Mühendisi Ümit ESER ve Ziraat Yüksek Mühendisi Mansur ULUCA sırasıyla; "Fındıkta Külleme Hastalığı ile Mücadele" ve "Fındıkta Verim ve Kaliteyi tehdit eden Kahverengi Kokarca ile Mücadele" konularında sunumlar yaptılar.

Sunumların ardından üreticilerden gelen sorular cevaplandırılmış, özellikle fındık İlçelerinde arıcılık faaliyeti ile uğraşan üreticiler açısından büyük önem taşıyan fındık kurdu mücadelesinde en uygun ilaçlama zamanının İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü müzce, fındık alanlarında yapılan sürvey ve fenolojik gözlemlere göre Sahil ve Orta Kuşakta 15 Mayıs, Yüksek Kuşakta ise 18 Mayıs 2019 tarihleri olduğu belirtilmiş, bu konuda önceden arıcıların haberdar edilmesi, Kimyasal Mücadelede kullanılacak Bitki Koruma Ürünlerinin reçete yazma yetkisine sahip olan kişiler tarafından reçetelendirilerek yetkili bayilerden alınması, uygulama yetkisine sahip olan kişiler tarafından uygulanmasına dikkat edilmesi konularında bilgi verilmiştir.

Fındık Toplama ve İhraç Tarihlerini Belirledik

İlimizde fındık hasadına, iklime bağlı olarak yıllara göre değişmekle birlikte genellikle Ağustos ayının birinci yarısında başlanmaktadır. İlimizde "Fındık Toplama ve İhraç Tarihlerini Belirleme Komisyonu" tarafından yapılan saha gözlemleri neticesinde 2019 yılı fındık hasat tarihleri belirlenmiştir. İl Müdürü Vekilimiz Bayram AY konu ile ilgili yaptığı açıklamada; İlimiz için en uygun zamanın; Sahil kesimde (0-250m.) hasat izin tarihi 14.08.2019 ve İhraç izin tarihi 20.08.2019, Orta kesimde (251-500 m.) hasat izin tarihi 07.08.2019 ve ihraç izin tarihi 14.08.2019, Yüksek kesimde (500 m.'den yukarısı) hasat izin tarihi 21.08.2019 ve ihraç izin tarihi 28.08.2019 olarak karara bağlandığını ifade etti.

İl Müdürü Vekili AY ayrıca; fındık üreticilerinin, İlimiz için belirlenen hasat tarihlerinde fındık toplamaya başlamalarını, fındık ihracatında sorun

olan Aflatoksin oluşumuna meydan vermeyecek şekilde, hasat, harman ve depolama işlemlerinin tekniğine uygun biçimde yapılmasına dikkat etmeleri gerektiğini söyledi. Konu ile ilgili ayrıntılı bilgiyi Tarım ve Orman İl / İlçe Müdürlüklerine başvurarak alabileceklerini belirterek, "Fındık üreticilerimize kazançlı ve bereketli bir hasat sezonu diliyorum" dedi.

2019 Yılı Fındık Rekolte Tahmini Çalışmaları

İlimiz 2019 yılı çotanak sayımına göre Fındık Rekolte Tahmini çalışmaları, İl Müdürlüğümüzün organizasyonunda komisyon üyelerinin katılımı ile 24 Haziran-09 Temmuz 2019 tarihleri arasında tamamlanmıştır.

Arazide yapılan çalışmalara; Komisyonunda görevli, İl Müdür Vekili Bayram AY, İl ve İlçe Müdürlüklerinde görevli teknik elemanlar, Ziraat Odaları, Ticaret Borsası, Ticaret ve Sanayi Odaları, Karadeniz İhracatçı Birlikleri, Toprak Mahsulleri Ofisi temsilcilerinin katılımı sağlanmıştır. Fındık çeşitlerinin oransal yoğunluğuna göre 13 fındık ilçesinde belirlenen sahil, orta ve yüksek kuşaktaki mahallelerde tespit edilen fındık bahçelerinde, işaretlenen dallarda çotanak sayımları yapılmıştır. Komisyon üyelerinin arazi çalışmaları sonucunda elde ettikleri veriler esas alınarak Fındık Rekolte Tahmini çalışmaları Çotanak Sayımı esasına göre

gerçekleştirilmiştir.

Tarım ve Orman İl Müdür Vekili Bayram AY başkanlığında; 12.07.2019 tarihinde yapılan toplantıda Bakanlığa bildirilmek üzere, rekolte tahmini çalışmaları tamamlanmış ve komisyonca karara bağlanmıştır. İl Müdür Vekili Bayram AY, komisyon üyelerinin hazır bulunduğu toplantıda yaptığı konuşmada, stratejik ürünümüz olan fındıkta rekolte çalışmalarının çok önemli olduğunu ve Ülkemize hayırlı olması temennisinde bulunmuştur.

Toprak Mahsulleri Ofisi Fındık Müdahale Alımlarına Başlıyor

Bilindiği üzere Toprak Mahsulleri Ofisi, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın talimatları doğrultusunda fındık piyasalarında istikrarın sağlanması, üreticilerin pazarlama sorunlarının ortadan kaldırılarak, depolama ve finansman ihtiyaçlarının giderilmesi amacıyla kabuklu fındık alımlarına başlayacaktır.

Fındık alımları konusunda her türlü teknik alt yapı, personel ve finansman hazırlıklarını tamamlamış olan Toprak Mahsulleri Ofisi, %50 sağlam iç fındık esasına göre;

- *Giresun kalite kabuklu fındıkları 17,00 TL/kg,
- *Levant kalite kabuklu fındıkları 16,50 TL/kg,
- *Sivri kalite fındıkları ise 5,50 TL/kg fiyattan satın alacaktır.

Kabuklu fındık alım esasları; sağlam iç fındık oranı %40 ve üzeri, rutubet oranı %6'ya kadar, buruşuk iç fındık oranı %10'a kadar, çürük ve bozuk iç fındık oranı %3 ve altı, çatlak, kırık ve kabuklu fındık içerisinde bulunan iç fındık oranı %5 ve altı, yabancı madde oranı (taş, toprak vb.) %0,5 ve altı olan tüm fındıklar satın alınacaktır. 2019 yılı mahsulü fındıklar satın alınacak olup eski yıl mahsulü ürünler kesinlikle

satın alınmayacaktır.

Bunların yanında üreticilerimizin ürünlerini kurutarak, sağlıklı olarak korunabilecekleri jüt çuvalar içerisinde alım noktalarına getirmeleri, İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleriyle itibata geçerek ÇKS belgelerini güncellemeleri ve randevu aldıkları tarihte ürünlerini TMO alım noktalarına getirmeleri önem arz etmektedir. Ürün bedeli ödemeleri en geç 20 gün içerisinde yapılacaktır.

Üreticilerimiz randevularını 19/08/2019 tarihinden itibaren internet üzerinden <http://www.tmo.gov.tr> veya <http://randevu.tmo.gov.tr> adreslerinden alabileceklerdir. Randevu işlemleri ile ilgili aşağıda iletişim telefonları bulunan Şube Müdürlüklerimizden de bilgi alabileceklerdir. Alım başlangıç tarihleri Ek'te yer alan tablodaki gibi olacaktır.

Alımlarımız sırasında üretici memnuniyetini sağlamak ve aksaklıkları gidermek ön planda olup bu kapsamda üreticilerimiz Genel Müdürlüğümüzde kurulan "Alo Ürün Hattı'na [0 312 416 34 10(8 Hat)] fındık alımları konusunda her türlü talep ve düşüncelerini bildirebilirler.

Biçerdöverle Hasat Sezonunda Üreticilerimizin Dikkatine!

İlimizde 2019 yılında yaklaşık 110.000 ha buğday ekilişinin 85.000 ha'lık kısmı biçerdöverle hasat edilmektedir. Bu anlamda biçerdöver operatörlerinin eğitimine büyük önem vermekteyiz. Mekanizasyon birimi ve il/ ilçe kontrolörlerimizin titizlikle yürüttüğü çalışmalar sayesinde 2018 yılında İl genelinde yapılan 240 biçerdöver denetimi sonucunda; 0,86'lık dane kaybı ile ilimiz ekonomisine, (müsaade edilebilir % 2'lik kayıp baz alındığında) 2.850.824 TL katkı sağlanmıştır.

Biçerdöverle hasat edilen alanda, dane kayıplarını sifıra yakın seviyeye indirmek biçerdöver kullanıcılarının elindedir. Bunun içinse; operatör belgesi olmayan kişiler hasat yapmamalı, tam olarak olgunlaşmamış ürünler hasat edilmemeli, rutubetin çok olduğu günlerde hasat yapılmamalı, yağış olduğunda hububatın tam kuruması beklenmeli, sabah erken ya da akşam saatlerinde rutubet çok daha fazla olacağından hasat yapılmamalı, bir tarladan diğerine geçerken mutlaka biçerdöver ayarları kontrol edilmeli, elekler sık sık temizlenmelidir.

Dane kaybını en alt seviyeye indirebilmek için öncelikle biçerdöverlerimizi ehil ve belgeli Operatörlere teslim etmeliyiz. Bu gerekçeyle İl Müdürlüğümüz olarak talep gelen ilçelerde "Biçerdöver Operatörleri Yetiştirme" kursları açmaktayız. 2001-2018 yılları arasında açtığımız kurslardan toplam 763 kişi eğitimden geçirilerek "Biçerdöver Operatörü" olmaları sağlanmıştır.

Samsun'da Buğday Hasadı Sona Erdi

15 Haziran 2019 tarihinde Alaçam İlçemizde başlayan buğday hasadı, 9 Ağustos 2019 tarihi itibarıyla Lâdik ilçemizde sona ermiştir.

Konu ile ilgili bir açıklama yapan Samsun İl Tarım ve Orman Müdür Vekili Bayram AY şunları söylemiştir: "İlimizde, 2019 da yaklaşık 1 Milyon da alanda 358 bin ton buğday üretimi gerçekleştirildiği tahmin edilmektedir. Toplam buğday ekiliş alanının

yaklaşık 840 bin da'ı biçerdöverle hasat edilmiştir. İlimizde Ziraat Odasına kayıtlı 360 biçerdöver olup, buğday, arpa, ayçiçeği, çeltik ve soya hasadı biçerdöverle yapılmaktadır. İl genelindeki toplam 50 kontrolör ile 13 ilçemizde yapılan biçerdöverle buğday hasadında gerçekleştirilen 221 kontrol sonunda ortalama buğday verimi 388 kg/da, biçerdöverle hasadı gerçekleştirilen ürün miktarı 326.707 ton ve dane kayıp oranı ise % 0,85 kg/da olarak tespit edilmiştir.

Bu değerlere göre ilimizde 2019 yılı buğday hasadında biçerdöverle hasatta müsaade edilen % 2 dane kayıp sınırına göre, ilimiz ekonomisine yaklaşık 4.415.000 TL kazanç sağlanmıştır. Emeği geçen personele şükranlarımı sunarken çiftçilerimizin emeğine sağlık diyor bol bereketli daha nice hasatlar diliyorum."

Anız Yakmaya Hayır!

Çiftçilerimizin, bir an önce toprağın hazır hale gelmesi ve mazot tüketimini azaltmak için bilinçsizce anız yakma yoluna gittiği gözlenmektedir. Oysa anız yakılmasının; ekolojik dengenin bozulması, orman yangınlarına sebebiyet, hava kirliliğine katkı, enerji-iletim hatlarının zarar görmesi, topraktaki organik madde miktarının azalması, su ve rüzgâr erozyonuna yol açma ve üstte de bahsettiğimiz üzere verimliliği azaltma gibi pek çok olumsuz etkileri vardır.

Müdürlüğümüz tarafından, her yıl olduğu gibi 2019 yılında da anız yakılmasını önlemeye yönelik çalışmalarımız sadece ilgili sezonda değil yıl boyunca sürdürülmekte olup, hazırlamış olduğumuz çiftçi mektubu, liflet ve afiş gibi basılı yayınlarımız ile anız yakmanın insana, çevreye ve toprağa verdiği zararlar anlatılmaktadır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 2019/1 No'lu Tebliğ'inin I bendinde bahsi geçtiği üzere; "Anız yakarlara her dekar için 60,11 TL idari para cezası verilir. Anız yakma fiilinin orman ve sulak alanlara bitişik yerler ile meskûn mahallerde işlenmesi durumunda ceza beş kat artırılır."

Sonuç olarak sürdürülebilir bir tarımsal üretim için mutlak gerekli olan tarım topraklarımızın verimliliğinin korunması, kesinlikle anız yakma alışkanlığının bırakılmasına bağlıdır. Değerli Çiftçilerimiz, gelecek nesillere bırakacağımız en büyük miras iyi ve verimli bir topraktır. Anız yakarak geçim kaynağınız olan toprağı fakirleştirip çocuklarımızın geleceğini karartmayalım.

Kene ve Kırım-Kongo Kanamalı Ateşine Dikkat!

Kırım Kongo Kanamalı Ateşi (KKKA), kenedeki mikropların sebep olduğu ve maalesef ölümlü sonuçlanabilen bir hastalıktır.

Mücadele anlamında, çiftçilerimizin tarım arazileri ve açık alanlardan uzak kalmaları tavsiye edilemeyeceğine göre; doğrudan hayvanları kene istilasından korumak, bunun için de İl-İlçe Müdürlüklerimizdeki Veteriner Hekimler tarafından önerilen kene ilaçlarını

kullanmak suretiyle, kenelerle bulaşan Kırım Kongo Kanamalı Ateşi hastalığından korunmak mümkün olacaktır. Daha açık ifadeyle; insan ve hayvanların bulundukları yerlerde yaşayan kenelere karşı, hayvanlar üzerinde ilaçlama yapılmak suretiyle, kan emme zinciri kırılarak kırsal yaşamda faaliyet gösteren özellikle çiftçilerimizdeki hastalık riski azaltılmış olacaktır.

İnsanlarda riskli alanlarda bağ, bahçe, ağıl, ahır, ormanlık alan, piknik alanları vb. olup; kene tutulmasından sonraki 10 gün içinde halsizlik, iştahsızlık, ateş, vücut ağrısı, baş ağrısı, bulantı, kusma, ishal şikayetlerinden herhangi birini görürseniz hiç zaman kaybetmeden en yakın sağlık kuruluşuna gitmeniz gerekmektedir. Riskli alanlardan döndükten sonra, kene olup olmadığını görmek için vücudunuzun ve elbiselerinizin her yerine dikkatlice bakmanız gerekmektedir.

Bütün önlemlere rağmen yine de vücudunuza tutunan keneye rastlamışsanız; elle müdahale etmeden en yakın sağlık kuruluşuna gitmenizi önemle hatırlatır, sağlıklı ve bol bereketli bir üretim sezonu dileriz.

Kaçak Hayvan Hareketleri Denetimleri Artırılıyor

Hayvan hareketlerinin kontrol altına alınarak salgın hayvan hastalıklarının önlenmesi, bu amaçla görevli kurumlar arasında koordinasyonun sağlanması için İl Müdürlüğümüzde bir toplantı gerçekleştirildi. Toplantıya ilimizde yol kontrollerinde görev yapan Emniyet Müdürlüğü, Jandarma ve Belediye Zabıtası personeli ile İlçe Müdürlüklerimizde görevli resmi veteriner hekimler katıldı.

Toplantı hakkında açıklamalarda bulunan İl Müdürü Nail KIRMACI "Samsun'un Karadeniz Bölgesini İç Anadolu'ya bağlayan karayolu üzerinde kurulu olması nedeniyle hayvan hareketlerinin yoğunluk görülmektedir. İlimizde kurulan 8 adet hayvan pazarı bölge ekono-

misine büyük katkılar sağlamakla birlikte salgın hayvan hastalığı risklerinin de beraberinde getirmektedir. Etkili bir kontrol mekanizmasının kurulması sayesinde bu risklerin önüne geçilebilmektedir. Samsun-Ankara, Samsun Ordu ve Samsun-Sinop karayolu üzerinde gece ve gündüz ekipleri ile ve hayvan pazarlarının kurulduğu günlerde ile mezbaha güzergahlarında denetimlere ağırlık verilmektedir. Bu denetimler esnasında en büyük yardımcımız kolluk kuvvetleridir. Bu nedenle de zaman zaman bu tür koordinasyon toplantılarıyla kurumlar arasında işbirliğini artırarak denetimlerin daha etkin bir şekilde yapılmasını sağlamaya çalışmaktayız" dedi.

Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürü Turgut GÜLER toplantıda yaptığı konuşmada " 2018 yılında il genelinde yapılan 559 adet denetim de 1.549 adet araç içindeki 6.387 adet hayvanın kontrol edilmiş, uygunsuz sevk yapan 74 araç ile hayvan sahipleri hakkında idari yaptırım uygulanmıştır. 2019 yılında da hayvan nakillerinin yoğun olduğu günleri dikkate alarak yol kenarı denetim istasyonlarında, hayvan pazarlarının girişinde ve yol güzergâhlarında Emniyet Teşkilatı ve Jandarma ile birlikte denetimler yapılacaktır. Ayrıca kolluk kuvvetleri tarafından yapılan yol kontrolleri esnasında tespit edilen usulsüz hayvan nakillerine müdahale edebilmek için nöbetçi personel görevlendirilmiştir" dedi.

"Sürü Büyütme ve Yenileme Desteklemesi" Toplantısı Gerçekleştirildi

Bakanlığımız Hayvancılık Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen "Döl Verimliliğinin Artırılması, Etçi İrklar ve Melezlerinin Yaygınlaştırılması" ve "Sürü Büyütme ve Yenileme Desteklemesi" toplantısı İl Müdürlüğü toplantı salonunda gerçekleştirildi. Toplantıya Hayvancılık Genel Müdürlüğü personelleri, Samsun Sinop Veteriner Hekimler Odası Başkanı Habip MURUZ ve yönetim kurulu üyeleri, Ondokuz Mayıs Üniversitesi öğretim üyeleri, ilimizde faaliyet gösteren serbest veteriner hekimler, üretici birlik başkanları, personelleri ve üyeleri ile İl ve İlçe Müdürlüğümüz personelleri katıldı.

Hayvancılık Genel Müdürlüğü personelleri Veteriner Hekim Şeyda Aysun KAYABAŞI ve Ziraat Mühendisi Alı Rıza AKINCI'nın sunum yaptığı toplantıda, ülke genelinde sağmal hayvanlardan yeterli döl verimi sağlayarak ve buzağı kayıplarının önüne geçerek hayvan sayısının artırılmasının hedeflendiği; ülkemizin damızlık ve kasaplık ihtiyacının karşılanması, ithalatın azaltılması, kırmızı et ihtiyacının karşılanması, döl

verimliliğinin artırılması, küçükbaş hayvan sayısını arttırmak sürülerin gençleştirilmesini sağlamak, kırsal alanda istihdamı arttırmak, çayır, mera ve yaylakların daha etkin kullanılmasını sağlamak amacıyla "Döl Verimliliğinin Artırılması, Etçi İrklar ve Melezlerinin Yaygınlaştırılması" ve "Sürü Büyütme ve Yenileme Desteklemesi" projelerinin uygulandığını belirtilmiştir. Sunumların ardından toplantı soru cevap bölümü ile sona ermiştir.

İl Müdürlüğümüzden Kurban Bayramı Açıklaması

Samsun genelindeki hayvan pazarlarında denetimde bulunan İl Tarım ve Orman Müdür V. Bayram AY, İl Müdürlüğümüz olarak Kurban Bayramı için gerekli tedbirlerin alındığını söyledi.

İl Müdür V. Bayram AY ve Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürü Turgut GÜLER, yaklaşan Kurban Bayramı vesilesiyle hayvan pazarlarını ziyaret ederek satıcılarla sohbet etti. İl Müdürlüğü çalışmalarına dair açıklamalarda bulunan Bayram AY, vatandaşların sağlıklı biçimde kurban ibadetlerini yerine getirmesi için gerekli çalışmaların yapıldığını ve gerekli tedbirlerin

alındığını ifade etti. Pazarlarda veteriner kontrol noktaları bulunduğunu belirten AY; "Veteriner hekimlerimiz mesai mefhumu gözetmeksizin sağlık taraması yapmaktadır. Bu çalışmalarımız Kurban Bayramı boyunca devam edecektir" dedi.

Kurbanlık hayvanların tür, ırk, cinsiyet ve yaş bilgilerinin sorgulanabilmesi amacıyla Bakanlığımızca <https://hayvanbilgi.tarim.gov.tr/> web sayfası ile "Hay-Sag" isimli mobil uygulama hazırlanarak kullanıma açıldığını hatırlatan İl Müdür V. Bayram AY, hayvan pazarında sıkıntı yaşanması halinde Müdürlüğümüzün (0362) 231 37 00 no'lu telefon numarasından yetkililere ulaşılabileceğini belirtti.

Kurban Bayramı Öncesi Hayvan Refahı Toplantısı Yapıldı

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından yaklaşan Kurban Bayramı nedeniyle nakliyeciler, nakil sırasında refakat eden bakıcı ve araç sürücülerine yönelik İl Müdürlüğü toplantı salonunda eğitim verildi.

Toplantı ile ilgili açıklama yapan İl Müdürü V. Bayram AY; "Düzenlenen eğitimler ile "Hayvanların

Nakilleri Sırasında Refahı ve Korunması Yönetmeliği' kapsamında yapılan eğitim ve sınava 36 kişi katılmıştır. Nakliyecilere gerekli personel, ekipman ve operasyonel prosedürlere sahip olduklarını kanıtlamak koşulu ile "yetki belgesi", araç sürücülerine ve nakilde hayvan bakıcılığı yapacaklara "yeterlilik belgesi" eğitime katılmak ve sınavda başarılı olmak koşulu ile düzenlenmektedir. İlimizde 2015 yılından itibaren 439 nakliyecisi ile 593 sürücü/bakıcıya sertifika düzenlenmiştir" dedi.

Yapılan eğitimde Veteriner Hekimler Serkan Altıparmak ve Ahmet Rüştü Kantarkaya nakliyeye uygun hayvanların özellikleri, nakil araçlarının donanımı, nakliye sırasında bulunması gerekli evraklar ve ilgili mevzuatlar hakkında sunum yaptı.

Konuyla ilgili müracaatlar alınmaya devam etmekte olup, yeterli talebin oluşması durumunda İl müdürlüğü tarafından tekrar eğitim ve sınav yapılacaktır

Ev ve Süs Hayvanı Satış Yerleri Denetleniyor

Ev ve süs hayvanlarının üretildikleri, alınıp satıldıkları, barındırıldıkları ve eğitim gördükleri yerler gerekli teknik ve sağlık şartları ile çalışma koşulları yönünden denetleniyor.

Denetimlerde iş yerinin teknik şartlarının yanında satışı yapılan hayvanların yaşam alanları ile türüne özgü şartlarda bakılması, beslenmesi ve barındırılması hususları inceleniyor.

Ev ve süs hayvanı satış yerleri aynı zamanda bir veteriner hekimle sözleşme yaparak sorumlu yönetici

istihdam etmektedir. Bu veteriner hekim iş yerine sağlıklı hayvanların kabul edilip uygun şartlarda alınıp satılması, iş yerindeki hayvanların tür ve cinslerine göre aşılama ve ilaçlaması ve buradaki alet ve malzemelerin temizlik ve dezenfeksiyonlarının yaptırılması, atık ve artıklarının çevre ve toplum sağlığına zarar vermesini önleyecek tedbirlerin alınmasında işveren ile birlikte sorumlu olarak görev yapıyor.

Ayrıca ev ve süs hayvanı satış yeri açmak isteyenler ile sorumlu yönetici olmak isteyen veteriner hekimlerin yerel yönetimler tarafından 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanununa göre düzenlenen eğitime katılarak sertifika almaları gerekiyor.

İl Müdürü Nail KIRMACI; "İşyeri sahiplerini yapılan denetimlerde idari yaptırımlarla karşı karşıya kalmamaları için çalışmaya izni almadan faaliyet göstermemeleri, sorumlu veteriner hekim istihdam etmeleri ve Ev ve Süs Hayvanlarının Üretim, Satış, Barınma ve Eğitim Yerleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun davranmaları konusunda uyardı.

Yaban Hayvanları Havadan Kuduz Karşı Aşılıyor

Samsun'da 2018 yılında kedi ve köpeklerin paranteral yolla aşılama programı kapsamında 20 bin aşı yapılmış ve 2019 yılı aşılama çalışmaları devam etmekte olup, 22 bin 500 aşı yapılması hedeflenmektedir. Sahipsiz kedi ve köpeklerin aşılmasına yönelik olarak Büyükşehir ve ilçe belediyelerine Müdürlüğümüzce kuduz aşısı temini yapılarak barınaklarda bulunan hayvanların aşılama sağlanmaktadır.

Bakanlığımız yaban hayatında kuduz hastalığı ile mücadele amacıyla "Türkiye'de Kuduz Karşı Oral Aşı Temini" isimli yeni bir Avrupa Birliği Projesi'ni uygulamaya koydu. Proje kapsamında, yaban hayatı kaynaklı Kuduz hastalığının görüldüğü 26 ilde, 225 bin kilometrekare alanda 3 yıl süreyle senede iki defa olmak üzere havadan aşılama çalışması yürütülecek. Aşı kampanyası 29 Nisan 2019 tarihinden itibaren başlatılmıştır.

İlimizde yerleşim yerleri hariç alanlara çocukla aşı yemleri atılacaktır. Yaban hayatında özellikle tilkilerin çiftlik hayvanları ile irtibatlarının yüksek olması sebebi ile aşılama planlanmıştır" dedi.

Vatandaşlar havadan atılan Baitler (aşılı yem) bulunduğunda kesinlikle dokunmamaları, özellikle çocukların bu aşılı yemlere dokunmamaları, kapsülün içindeki aşı göze veya ciltteki açık bir yaraya temas eder-

se, temas noktalarının su ve sabun ile yıkanması ve derhal bir sağlık kuruluşuna müracaat edilmesi gerektiği konusunda uyarıldı. Bu yemler sadece tilkilerde bağıışıklık oluşturacak şekilde hazırlanmıştır. Aşı yemlerinin atılmasını takiben bir hafta süresince köpeklerin başıboş bırakılmaması ve aşılı yemlerin köpekler tarafından yenmesi engellenmelidir.

Yemlerin vatandaşlar tarafından bahçelerinde bulunması halinde, direk temastan kaçarak eldiven veya plastik bir torba ile almaları ve imha edilmesi için bir veteriner hekime veya sağlık tesisine götürmeleri gerekmektedir.

Biyoteknik Mücadele Tuzağı Dağıtımı Gerçekleştirildi

İlimiz İlkadım ve Atakum ilçelerimizin arasında kalan Kürtün çayı civarında yıllık 2000 tonun üzerinde meyve üretimi yapılan 650 dekar alandaki 100 çiftçimize İl Müdürlüğümüz tarafından 2500 adet biyoteknik mücadele tuzakları dağıtılmıştır.

Dağıtımda konuşan İl Müdür Vekili Bayram AY; Çiftçilerimizin diğer kültürel tedbirlerle birlikte Akdeniz sineği başta olmak üzere tüm meyve sineklerinden kimyasal ilaç kullanmadan korunacaklarını, bu vesileyle ilaç maliyetlerinden kurtularak güvenilir meyve üretimi gerçekleştirebileceklerini söyledi. Programda çiftçilerle görüş alışverişinde bulunan İl Müdür Vekili Bayram AY

Müdürlüğümüzün 2018 yılında Akdeniz meyve sineği ile mücadele başta olmak üzere tüm meyve sineklerine karşı yürüttüğü gözlem ve denemelerin %95 başarılı sonuçlar verdiğini, bu nedenle Bakanlık kaynakları kullanılarak bu projenin hayata geçirildiği dile getirildi. Bu proje kapsamında meyve üreticilerimiz yoğun bir eğitim ve yayım programına tabi tutularak özellikle bu bölgede meyveciliğin minimum ilaç kullanılarak yapılmasını amaçladıklarını söyledi.

2018 yılında yaklaşık 650 dekar alanda 1000 ton şeftali başta olmak üzere Armut, Trabzon Hurması, İncir, Ayva, Elma, Çilek, Kiraz, Vişne ürünümüz Akdeniz Meyve Sineği başta olmak üzere diğer meyve sineklerinin zararıyla Pazar değerini yitirdiğini söyleyen Bayram AY Akdeniz meyve sineği zararlısının sadece Türkiye’de değil dünya genelinde de önemli bir sorun olduğuna dikkat çekti.

Özellikle Meyvecilik üretimi yapan çiftçilerimizle bu konuda yakın iştişare içinde olduklarını dile getiren İl Müdür Vekilimiz Bayram AY, çalışmada yoğun emek sarf eden İl ve İlçe Müdürlüklerinde görev yapan teknik personellere teşekkür etti.

Gıda Kontrol Hizmetleri Aralıksız Devam Ediyor

İl Müdürlüğü olarak yılbaşından Mayıs ayına kadar; Samsun genelinde 2019 yılı Ramazan ayı denetimleri de dahil olmak üzere ; 6367 gıda işletmesi denetlenmiş olup, yapılan bu denetimler neticesinde, 260 adet gıda numunesi alınmış ve denetimlerde uygunsuzluk görülen işletmelere 5996 Sayılı Kanun kapsamında 36 adet idari işlem karşılığında 353.673.TL idari para cezası uygulanmıştır.

Vatandaşlarımız tarafından Alo 174 Gıda Hattına yapılan ihbarlar neticesinde 2019 yılı yılbaşından itibaren 239 bildirim alınmış olup, yapılan denetimlerde olumsuzluk tespit edilmesi sonucunda 8 işletmeye idari para cezası uygulanmıştır.

İl Müdürü Nail KIRMACI, İlimizde rutin olarak gerçekleştirilen diğer denetim ve kontrollerde gıda işletmelerin, hammadde, depolama, üretim ve asgari hijyenik teknik şartlar yönünden denetimlerinin Ramazan ayı boyunca da artarak devam ettiğini, vatandaşlarımızın ürün satın alırken ürünün üzerin-

deki etiket bilgilerini kontrol etmeleri özellikle son tüketim tarihi geçmiş ürünlerin alınmaması gerektiği ve satış noktalarından teknik ve hijyenik koşullara uygun olmayan açıkta satılan gıdalar ile ambalajı yırtılmış, bozulmuş ve deforme olmuş ürünleri kesinlikle satın almamaları gerektiğini ve gıdalarla ilgili şikayetlerini Alo 174 Gıda Hattına bildirebileceklerini söyledi.

Denizlerimizde Av Yasağı Sona Erdi

Denizlerimizde 15 Nisan'da başlayan Av Yasağı 4,5 ay aradan sonra 1 Eylül itibarıyla sona ermiştir. Samsun Valisi Sayın Osman KAYMAK, Türkiye Barolar Birliği Başkanı Metin FEYZİOĞLU, Samsun Milletvekili Bedir YAŞAR, Büyükşehir Belediyesi Başkanı Mustafa DEMİR, ve İl Müdür Vekilimiz Bayram AY protokol üyeleri ve balıkçılarımız ile birlikte 2019 – 2020 balıkçılık sezonunu "Vira Bismillah" diyerek açtı.

Konu ile ilgili bir açıklama yapan Samsun İl Tarım ve Orman Müdür Vekili Sayın Bayram AY şunları söyledi: "Yıllar itibarıyla değişmekle birlikte 300 ile 400 bin ton arasında değiştiği gözlenen Ülkemiz toplam su ürünleri avcılığının yaklaşık %70-75'i Karadeniz Bölgemizden gerçekleşmekte, bu oranın da büyük bir kısmı (40-60 bin ton civarı) yalnızca İlimizden sağlanmaktadır.

İlimizde bulunan Balık Unu ve Yağı Fabrikaları ile İşleme Tesislerinde İşlenen su ürünlerinin tamamı Avrupa Birliği Ülkelerinin yanında uzak doğu ülkelerinden Çin, Japonya, Kore gibi ülkelere ihraç edilmekte ve Samsun ekonomisine yıllık 20 milyon doların üstünde önemli miktarda döviz girdisi sağlanmaktadır.

Yeni sezonda ve ilerleyen dönemde, Bakanlığımızın teşvik ve politikalarıyla daha da yüz güldürücü noktalara varacağını umduğumuz bu rakam ve bilgiler ışığında, yarın 1 Eylül itibarıyla başlayan av sezonunun gerek ülkemiz ve gerekse de Samsun balıkçılığı açısından hayırlara vesile olmasını, bolluğu ve bereketiyle gelmesini diliyorum."

Göl ve Göletlere 120 Bin Adet Yavru Balık Bırakıldı

Tarım ve Orman Bakanlığınca başlatılan "İç Su Kaynaklarının Balıklandırılması Projesi" kapsamında, su ürünleri kaynaklarımızın korunması, su ürünlerinin sürdürülebilirliğinin sağlanarak gelecek nesillere miras olarak bırakılması, deniz ve iç sularımızdaki su ürünleri stoklarının takviyesi amacıyla, ilimiz sınırları içerisinde bulunan 10 adet göl ve gölete toplam 120.000 adet pullu sazan balığı yavrusu bırakıldı.

Göl ve göletlerimizin balıklandırılması hakkında değerlendirmelerde bulunan Samsun İl Müdürü Vekili Bayram AY yaptığı açıklamada; projenin, su kaynaklarının korunarak su ürünlerinin sürdürülebilirliğinin sağlanması, iç sulardaki su ürünleri stoklarının takviyesi ve gelecek nesillere aktarılması hedefiyle göl, gölet ve barajlarda yürütüldüğünü söyledi.

Göl ve göletlere bırakılan balık yavrularının ağırlığının ortalama 4-5 gram olduğunu ifade eden AY, yavruların birkaç yıl içerisinde asgari avlanabilir büyüklüğe ulaşacağını belirtti. AY, balıkçılığımızın sürdürülebilir olmasının kurallara bağlı avcılık ile mümkün olacağını, tüm balık türleri stoklarının gelecek nesillere aktarılabilmesi için av aracı, balık boyu, av zamanı ve yer yasaklarına uyulmasının, balıklara en az bir kez üremelerine imkânı tanınmasının sürdürülebilir balıkçılık açısından büyük önem arz ettiğinin altını çizdi.

Amatör balık avcılığının da kuralları olduğunu belirten AY, amatör balıkçıların 4/2 numaralı Amatör Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen Tebliğ hükümlerine riayet etmesi gerektiğini belirtti.

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğünde İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi Verildi

30 Haziran 2012 tarih ve 28339 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu" kapsamında, "İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliğine" göre az tehlikeli işyerleri sınıfında yer alan İl Müdürlüğümüz ile Samsun Ziraat Karantina Müdürlüğü ve Samsun Limanı ve Veteriner Sınır Kontrol Noktası Müdürlüğü personeline yönelik en fazla 3 yılda bir verilmesi gereken 8 saatlik İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi verildi. Yoğun katılım nedeniyle

10 – 11 Nisan 2019 tarihleri arasında 2 oturum şeklinde İl Müdürlüğümüz toplantı Salonunda düzenlenen yenileme eğitimi İl Müdürlüğümüz personeli İş Güvenliği Uzmanı İbrahim KOLBÜKEN'in sunumu ve Ziraat Mühendisi Sezgin ÜSTÜNDAĞ'ın koordinatörlüğünde gerçekleştirilmiş olup, katılımcılara eğitim sonunda katılım sertifikaları takdim edilmiştir.

Nail KIRMACI konuşmasında; Sektörde örnek ve öncü bir Kurum olarak kazaların önlenmesi önleyici politikaların oluşturulması noktasında ellerini taşın altına koymaktan çekinmeyeceklerini çünkü zaten önceliği insan sağlığı olan bir Kurum Kültürüne sahip olduklarını, söz konusu duruma da bu duygu ve düşünceyle baktıklarını ifade etti.

Son olarak Nail KIRMACI; söz konusu eğitimin düzenlenmesinde emeği geçenler ile katılımlarından dolayı tüm çalışanlara teşekkür ederek İl Müdürlüğümüzde paydaşlarımıza ve çalışanlarımıza katkı sunabilecek benzer organizasyonların yapıldığını ve yapılmaya devam edeceğini belirtti.

Balıkçılarımıza İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimleri

İş güvenliği son yıllarda en çok konuşulan, çeşitli yasaların öncülüğünde uygulamaya konulmaya çalışılan faaliyetlerdendir. İş sağlığı ve güvenliği genel olarak çalışanlara sağlıklı ortam sağlamak, çalışma ortamının olumsuz etkilerinden çalışanları korumak, oluşabilecek riskleri belirleyip tamamen ortadan kaldırmak veya zararları en aza indirmek, oluşabilecek maddi ve

manevi zararları ortadan kaldırmak, çalışma ve üretim verimini artırmak adına yapılan çalışmalara içermektedir.

Av sezonu yaklaşık sekiz ay sürmekte olup, balıkçı gemileri belirtilen dönemlerde aktif olarak yoğun bir şekilde çalışmaktadır. Çalışma saatlerinin ve döneminin bu kadar uzun olması iş sağlığı ve güvenliği açısından bir takım sorunları beraberinde getirmektedir.

Balık avcılığı dünyadaki en tehlikeli mesleklerden biridir. Ülkemizde de 26.12.2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin Tehlike Sınıfları Tebliği'nde tehlikeli sınıfta yer almaktadır

Balıkçılık sektöründe çalışma koşulları ve şekli, yaşanan iş kazaları ve beraberinde getirdiği sakat kalma ya da ölüm sonuçlarından dolayı, bu sektörde çalışanlara, birlik ve kooperatif üyelerine "Balıkçı Teknelerinde Yapılan Çalışmalarda İş sağlığı ve Güvenliği" konusunda farkındalık yaratma amaçlanarak İl müdürlüğümüz yayım programına dahil edilmiştir. Bu kapsamda eğitim yayım faaliyetleri devam etmektedir.

Tarım Şurası Bilgilendirme Toplantısı

karşılaşılan sorunların ve çözüm yollarının belirlenmesi için, yetkililer ve temsilciler seviyesinde görüşmelerin yapılabilmesine imkan sağlamak ve tarımsal kalkınmaya yönelik stratejilerin oluşturulmasına yardımcı olmak için ülke genelinde 3. Tarım Şurası çalışmaları başlatılmıştır. Bu kapsamda Bakanlığımıza sunulmak üzere bir rapor hazırlanması için; İlimizde yürütülen faaliyetler ile ilgili, sektör paydaşlarımıza davet gönderilerek katılımın sağlandığı bu toplantı gerçekleştirilmiştir.

Bakanlığımızın kısa, orta ve uzun vade stratejilerinin belirlenmesine katkı sağlamak amacıyla yapılacak Tarım Şurasının çalışma usul ve esaslarının düzenlenmesi hedefleri, işleyişi ve görevlerinin belirlenmesi amacıyla Tarım Şurası Yönetmeliği 17/05/2019 tarih ve 30777 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğü girmiştir. Buna paralel olarak ülke tarım, orman, hayvancılık ve su kaynaklarının geliştirilmesi, yeni teknolojilerin uygulanması, yaygınlaştırılması, tarım, orman ve hayvancılık sektörüne yönelik hizmetlerde

İl Müdür Vekili Bayram AY; 3.Tarım Şurasının öneminden bahisle tüm katılımcılara katkılarından dolayı teşekkür etmiştir. Ve Samsun ilinin Tarım, Hayvancılık, Orman ve Su kaynakları yönünden güçlü potansiyellerine dikkat çekmiştir. Sonrasında Dr. Ali KORKMAZ 3. Tarım Şurası rapor taslağını tüm katılımcıların dikkatine sunmuştur. Daha sonra İlimizde bulunan ve tarımsal sektör paydaşları olan kamu kurum ve kuruluşları yanında yatırımcı, üretici/yetiştirici birliklerinin yetkilileri ile geniş kapsamlı katkı sağlamak için konuşmalar ve görüşmeler verimli bir şekilde sürdürülmüştür.

"11. Tarım ve İnsan Fotoğraf Yarışması" İçin Başvuru Tarihleri Açıklandı

Toprağın, tarımın, ormanın ve suyun önemi konusunda toplumsal ve bireysel duyarlılığın geliştirilmesini amaçlayan Tarım ve İnsan Fotoğraf Yarışması'nın 11.'si; Genel, Çiftçi, Öğrenci, Tema, Tarım ve Orman Bakanlığı Çalışanları ile DenizBank Çalışanları olmak üzere 6 farklı kategoride gerçekleşiyor.

İl Müdür Vekilimiz Bayram AY, konuyla ilgili yaptığı açıklamasında şunları söyledi: "İlki 2009 yılında Bakanlığımızın Yayın Dairesi Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen ve daha sonraki yıllarda Denizbank sponsorluğunun dâhil olduğu etkinlikte, tematik kategori bu sene 'Su' olarak belirlenmiştir. Hepimizin bildiği ve takdir ettiği üzere 'Su', aynı toprak gibi tarımsal üretimin ve yaşamın olmazsa olmazı, kıymetlisidir. Bu bağlamda, 'Tema' kategorisi seçiminin, suyun önemini vurgulamak ve bu sorumluluğu hepimize bir kez daha hatırlatmak adına isabetli olduğunu düşünüyorum. Yarışmacıların; tarım, hayvancılık, toprak, su, su

ürünleri, gıda ve muhafazası, tarım ürünlerinin işlenmesi, çiftçi, köylü ve köy yaşamına dair her türlü faaliyeti konu alan fotoğraflarla katılabileceği yarışma başvuruları bu yıl 1 Temmuz 2019 itibarıyla başlamış olup; 30 Eylül 2019 tarihine kadar devam edecektir.

Konu ile ilgilenenlerin, başvurular hakkında (yarışma şartları, ödüller, jüri vb.) daha detaylı bilgilendirme için www.tariminsan.com internet adresini takip etmeleri gerekmektedir. Şimdiden hayırlı uğurlu olsun diyor, katılımcılara başarılar diliyorum".

AYDES EĞİTİMİ

Türkiye Afet Müdahale Planı kapsamında ilimizde, İl Tarım ve Orman Müdürlüğümüz, Gıda Tarım ve Hayvancılık Hizmet Grubu Ana Çözüm Ortağı olarak çalışmalarına devam etmektedir. Planın dijital altyapısı olan ve afetlerde her türlü iş ve işlemlerin yürütüleceği Afet Yönetim ve Karar Destek Sistemi (AYDES)'nin sistem kullanıcıları tarafından sorunsuz bir şekilde çalıştırılabilmesi amacıyla 24-25 Nisan 2019 tarihlerinde Samsun İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü uzman personelleri tarafından Müdürlüğümüz toplantı salonunda Şube Müdürlüklerinde görevli personellerimize eğitim düzenlenmiştir. Yapılan eğitim ile AYDES sisteminin daha etkin ve verimli kullanılması hedeflenmiştir.

Bahar Turnuvası Şampiyonu Vezirköprü İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü

Bu sene 5.sini tertip ettiğimiz Bahar Futbol Turnuvası sonuçlandı. Turnuvada Vezirköprü İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü Futbol Takımı Şampiyon oldu. İkinciliği Samsun TKDK İl Koordinatörlüğü Futbol Takımı ve Üçüncülüğü ise Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü kazandı.

Müdürümüz Nail Kırmacı şampiyon takıma, 2. ve 3. takımlara kupalarını ve madalyalarını takdim ederek turnuvaya katılan tüm takımlara teşekkür etti.

İl Müdürlüğümüzde Bayramlaşma

Uzun Bayram tatilinin ardından, 10.06.2019 Pazartesi günü mesainin yeniden başlamasıyla her sene olduğu gibi bu yıl da İl Müdürlüğümüz yemekhanesinde geleneksel bayramlaşma töreni yapıldı.

İl Müdürümüz, İl Müdür Yardımcıları ile Şube Müdürleri ve Personelin hazır bulunduğu törende, iyi dilek ve temenniler iletilirken pasta ve çay ikramı yapıldı.

YEDİĞİNE İÇTİĞİNE
DİKKAT ET
GÜVENİLİR GIDA
TÜKET

	Güvenilir gıda, etiketli ve ambalajlı olmalıdır.
	Güvenilir gıda, muhafaza ve satış kurallarına uygun olmalıdır.
	Güvenilir gıda, son tüketim tarihi geçmemiş olmalıdır.
	Güvenilir gıda, gereği gibi hazırlanan ve korunandır.
	Güvenilir gıda, Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan izin belgesi olan, fiziksel, kimyasal ve biyolojik riskleri taşımayandır.

SAMSUN TARIM FUARI 2019

5. Tarım, Hayvancılık ve Teknolojileri Fuarı

SAMSUN AGRICULTURE FAIR 2019

5th Agriculture, Stock Breeding and Technologies Fair

25 - 29 Eylül / September 2019

www.tarimfuarisamsun.com

GUEST OF HONOR

Onur Konuğu
VEZİRKÖPRÜ
ilçesi

Diyadin Üyesi
TÜRKİYE FİJİ YAPIMCILARI DERNEĞİ
TURKISH FIJI CONSTRUCTION ASSOCIATION

SAMSUN

TÜYAP SAMSUN FUAR VE KONGRE MERKEZİ
TÜYAP SAMSUN FAIR AND CONGRESS CENTER

Atatürk Bulvarı Cumhuriyet Sok. Tekkeköy - Samsun / TURKEY

"Karadeniz'den Dünyaya"
"From The Black Sea to The World"

BU FUAR 5174 SAYILI KANUN GEREĞİNCE TOBB (TÜRKİYE ODALAR BORSALAR BİRLİĞİ) DENETİMİNDE DÜZENLENMEKTEDİR.
THIS FAIR IS ORGANIZED WITH THE AUDIT OF TOBB (THE UNION OF CHAMBERS AND COMMODITY EXCHANGES OF TURKEY) IN ACCORDANCE WITH THE LAW NO.5174.